

TRESC:

Str.

ZARZĄDZENIE PREZESA GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

Poz.:

- 13 — nr 122 z dnia 22 grudnia 1983 r. zmieniające zarządzenie w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych statystyki państwowej 1

ZARZĄDZENIE MINISTRA NAUKI, SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I TECHNIKI

- 14 — nr 23 z dnia 29 sierpnia 1983 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa pożarowego przy przechowywaniu cieczy palnych w użytkowanych budynkach zaliczanych do kategorii zagrożenia ludzi w Ministerstwie Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki 2
- 15 — nr 45 z dnia 28 grudnia 1985 r. w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej w resorcie nauki i szkolnictwa wyższego 3

ZARZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO I LEKKIEGO

- 16 — nr 3 z dnia 25 stycznia 1984 r. w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej oraz określenia obowiązków i odpowiedzialności za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w jednostkach organizacyjnych resortu przemysłu chemicznego i lekkiego 8
- 17 — nr 4 z dnia 17 czerwca 1985 r. w sprawie stosowania urządzeń gaśniczych i zabezpieczających zraszaczy, urządzeń sygnalizacji pożaru oraz agregatów z chemicznymi środkami gaśniczymi w obiektach przemysłu chemicznego i lekkiego 19
- 18 — nr 9 z dnia 14 sierpnia 1985 r. w sprawie wytycznych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego terenów stogowania słomy lnianej i konopnej zakładów lniarskich i roszarniczych resortu przemysłu chemicznego i lekkiego 22

ZARZĄDZENIE SEKRETARZA NAUKOWEGO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

- 19 — nr 5/86 z dnia 22 marca 1986 r. zmieniające zarządzenie w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej i określenia obowiązków oraz odpowiedzialności za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w jednostkach PAN 24

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU DO SPRAW RADIA I TELEWIZJI „POLSKIE RADIO I TELEWIZJA”

- 20 — nr 21 z dnia 19 czerwca 1986 r. w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej oraz określenia obowiązków i odpowiedzialności za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w aparacie wykonawczym, przedsiębiorstwach i jednostkach podporządkowanych Komitetowi do Spraw Radio i Telewizji „Polskie Radio i Telewizja” 25

WYTYCZNE KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

- 21 — nr 1 z dnia 29 lipca 1986 r. w sprawie organizacji zaplecza technicznego terenowych jednostek ochrony przeciwpożarowej 33
- AWIZA** 40
- SPROSTOWANIE** 42

ZARZĄDZENIE NR 122 PREZESA GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

z dnia 22 grudnia 1983 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych statystyki państwowej

Na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. Nr 20, poz. 106) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu nr 4 prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 lutego 1981 r. w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych statystyki państwowej wprowadza się następujące zmiany:

1) użyte w zarządzeniu i w załączniku do zarzą-

dzenia wyrażenie: „Stanowisko Pracy Starszego Specjalisty Ochrony Przeciwpożarowej” zastępuje się wyrażeniem: „Stanowisko pracy starszy oficer — specjalista”,

2) w § 1 ust. 1 wyrażenie: „Departamentu Budżetowo-Gospodarczego” zastępuje się wyrażeniem: „Departamentu Spraw Obronnych”,

3) § 2 ust. 1 i 2 otrzymuje brzmienie:

„1. W Głównym Urzędzie Statystycznym tworzy się stanowisko pracy starszego ofice-

ra — specjaliści, przeznaczone dla funkcyj-
nariusza pożarnictwa.

2. Stanowisko pracy starszego oficera — spe-
cjaliści wchodzi organizacyjnie w skład
Departamentu Spraw Obronnych, a pod
względem fachowym podlega Komendan-
towi Głównemu Straży Pożarnych.”,

- 4) w załączniku do zarządzenia w Dziale D ust. 9
i 11 otrzymują brzmienie:

„9. Powołuje się w Głównym Urzędzie Sta-
tystycznym komisję pożarowo-techniczną
w składzie:

Przewodniczący — wicedyrektor DBG,
Członkowie — wyznaczony przez dy-
rektora DBG pracow-
nik do prowadzenia

spraw ochrony prze-
ciwpożarowej,

- pracownik prowadzący
sprawy BHP w DBG,
- pracownik prowadzący
sprawy energetyczne w
DBG,
- pracownik prowadzący
sprawy remontowo-bu-
dowlane w DBG.

11. Skład osobowy Komisji określa odrębna
decyzja prezesa GUS.”

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem pod-
pisania.

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego:
W. Sadowski

14

ZARZĄDZENIE NR 23 MINISTRA NAUKI, SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I TECHNIKI

z dnia 29 sierpnia 1983 r.

**w sprawie zasad bezpieczeństwa pożarowego przy przechowywaniu cieczy palnych w użytkowanych
budynkach, zaliczanych do kategorii zagrożenia ludzi w Ministerstwie Nauki, Szkolnictwa Wyższego
i Techniki**

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia
12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej
(Dz.U. Nr 20, poz. 106) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przepisy zarządzenia obowiązują w użytko-
wanych budynkach przeznaczonych na pobyt lu-
dzi, a zaliczonych do kategorii zagrożenia ludzi
w jednostkach organizacyjnych podległych Mini-
strowi Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

§ 2.1. Ciecze palne mogą być przechowywane
w podręcznych pomieszczeniach magazynowych w
użytkowanych budynkach zaliczonych do kategorii
zagrożenia ludzi.

2. Dopuszczalną ilość cieczy palnych w zależ-
ności od klasy niebezpieczeństwa pożarowego nie
powodującą zmiany klasyfikacji pożarowej po-
mieszczenia określa się:

- w klasie I — 20 l,
- w klasie II — 70 l,
- w klasie III — 200 l.

3. Ciecze palne powinny być w miarę możli-
wości przechowywane w budynkach parterowych
lub na ostatniej kondygnacji w budynkach wielo-
kondygnacyjnych. Pomieszczenia do przechowy-
wania cieczy palnych powinny w zasadzie posia-
dać otwory okienne, odpowiednio zabezpieczone
przed nadmiernym nagrzaniem pomieszczenia pro-
mieniami słonecznymi.

4. Przechowywanie cieczy palnych w podziem-
nych częściach budynku dopuszczalne jest w opa-
kowaniach nietłukących lub zabezpieczonych przed
stłuczeniem (pojemniki, kontenery, kosze) oraz
ograniczeniu ich ilości do 50% wielkości okre-
ślonych w ust. 2.

5. W pomieszczeniach magazynów podręcznych
ciecze palne klasy I i II niebezpieczeństwa po-
żarowego mogą być przechowywane w opakowa-
niach nie większych niż 2 l.

§ 3.1. Ściany i stropy wydzielające pomieszcze-
nie przeznaczone do magazynowania cieczy pal-

nych w użytkowanych budynkach należy wykonać
z elementów budowlanych nierozprzestrzeniają-
cych ognia, co najmniej klasy 1 odporności ognio-
wej.

2. Przy rozbudowie, remoncie i modernizacji
budynków, w których zlokalizowane są pomiesz-
czenia magazynowe cieczy palnych muszą być
zachowane warunki techniczne wg ogólnie obo-
wiązujących przepisów jakim powinny odpowiadać
budynki.

3. Pomieszczenia magazynowe cieczy palnych
w użytkowanych budynkach muszą spełniać na-
stępujące warunki:

- 1) nie mogą mieć połączenia bezpośredniego z in-
nymi pomieszczeniami, w których znajduje się
lub może znajdować się ogień otwarty,
- 2) muszą posiadać sprawną wentylację naturalną
z odpowiednim wywiewem w zależności od
gęstości względnej par przechowywanych cie-
czy albo mechaniczną,
- 3) ogrzewanie centralne może być wyłącznie wod-
ne, niskopiętne,
- 4) otwory okienne w pomieszczeniach piwnicz-
nych muszą być zabezpieczone przed zapró-
szeniem ognia,
- 5) podłoga wykonana z materiałów trudno za-
palnych, nienasiąkliwych i nieiskrzących, po-
siadająca próg dla zatrzymania cieczy palnych
w przypadku rozlania,
- 6) drzwi uszczelniające i nieiskrzące przy zamy-
kaniu oraz zabezpieczone od wewnątrz mate-
riałem niepalnym,
- 7) osprzęt elektryczny wzmocniony. Wyłączniki
prądu elektrycznego umieszczone na zewnątrz
pomieszczenia.

§ 4.1. Lokalizacja cieczy palnych w pomiesz-
czeniach magazynowych nie może stanowić zagro-
żenia dla składowanych tam innych artykułów
i urządzeń.

2. W pomieszczeniach magazynowych zabrania się przelewania cieczy palnych I i II klasy niebezpieczeństwa pożarowego.

3. Ciecze palne nie mogą być przechowywane: — wspólnie z palnymi i podsycającymi proces palenia gazami technicznymi oraz substancjami utleniającymi i samozapalnymi,

— w magazynach i pomieszczeniach o dużej wartości lub łącznie z unikalną aparaturą i urządzeniami,

— w budynkach bibliotek, archiwów, stołówek, klubów, domów studenta, asystenta oraz w bezpośrednim sąsiedztwie pomieszczeń zaliczonych do kategorii ZL I zagrożenia ludzi,

— na poddaszach oraz klatkach schodowych i bezpośrednio do tych klatek przyległych korytarzach i pomieszczeniach,

— z substancjami żrącymi lub powodującymi niszczenie opakowań w wyniku powinowactwa chemicznego,

— w naczyniach nie zamkniętych, palnych i tłukących się — w przypadkach koniecznych przechowywania cieczy w naczyniach palnych lub tłukących się, należy ograniczyć ich ilość do 50% ilości określonych w § 2 ust. 2.

— na stanowiskach pracy w laboratoriach — w ilościach ponad niezbędne potrzeby do pracy w ciągu jednej zmiany.

4. Przez pomieszczenia magazynowania cieczy palnych nie wolno prowadzić instalacji, które w przypadku pożaru mogą spowodować jego intensyfikację lub rozprzestrzenienie na inne pomieszczenia.

§ 5.1. PrzedSIONKI, korytarze i inne pomieszczenia sąsiadujące z magazynem, w którym przechowuje się ciecze palne, nie są zaliczane do pomieszczeń zagrożonych wybuchem.

2. W pomieszczeniach magazynowych należy wprowadzić zakaz palenia tytoniu i używania ognia otwartego.

§ 6. Pomieszczenia magazynowe z cieczami palnymi należy zaopatrzyć w jedną gaśnicę proszkową GP-6 lub gaśnicę śniegową GS-12 oraz koc gaśniczy.

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Nauki,
Szkolnictwa Wyższego i Techniki:
wz. St. Nowacki

15

ZARZĄDZENIE NR 45 MINISTRA NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

z dnia 28 grudnia 1985 r.

w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej w resorcie nauki i szkolnictwa wyższego

Na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. nr 20, poz. 106) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie określa zasady organizacji ochrony przeciwpożarowej, ramowe zadania, obowiązki i odpowiedzialność w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, szkołach wyższych, przedsiębiorstwach państwowych oraz innych jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zwanych dalej „jednostkami organizacyjnymi”.

§ 2. Wszyscy pracownicy resortu nauki i szkolnictwa wyższego niezależnie od zajmowanych stanowisk i pełnionych funkcji zobowiązani są do:

- 1) zapobiegania powstawaniu pożarów,
- 2) udziału w akcjach ratowniczych,
- 3) uczestniczenia w szkoleniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

§ 3. Koordynację zagadnień ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych sprawuje członek kierownictwa Ministerstwa nadzorujący Departament Spraw Obronnych.

§ 4. Realizacją zadań ochrony przeciwpożarowej w resorcie nauki i szkolnictwa wyższego kieruje Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej przy pomocy stanowisk pracy do spraw ochrony przeciwpożarowej.

§ 5.1. Główny Inspektor Ochrony Przeciwpo-

zarowej podlega pod względem organizacyjnym Dyrektorowi Departamentu Spraw Obronnych, a w zakresie operacyjno-technicznym i prowadzenia polityki personalnej funkcjonariuszy pożarnictwa — Komendantowi Głównemu Straży Pożarnych.

2. Zakres działania Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 6.1. Zapewnienie ochrony przeciwpożarowej w szkołach wyższych należy do rektorów, a w jednostkach organizacyjnych nie będących szkołami wyższymi do dyrektorów tych jednostek.

2. Dyrektorzy departamentów prowadzą i koordynują sprawy ochrony przeciwpożarowej odpowiednio do zakresu ich działania.

3. Za zapewnienie właściwych warunków ochrony przeciwpożarowej w obiektach i pomieszczeniach Ministerstwa odpowiedzialny jest Dyrektor Departamentu Administracyjno-Gospodarczego.

4. Regulaminy organizacyjne i zakresy obowiązków pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych określają szczegółowe zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

§ 7.1. Kierownik jednostki organizacyjnej zapewnia warunki ochrony przeciwpożarowej przy pomocy bezpośrednio mu podległych:

- a) funkcjonariuszy pożarnictwa,
- b) pracowników inżynieryjno-technicznych odpowiednio przeszkolonych.

2. Ilość i rodzaje stanowisk określa:

- a) dla funkcjonariuszy pożarnictwa — Główny Inspektor Ochrony Przeciwpowarowej za zgodą Komendanta Głównego Straży Pożarnych,
- b) dla pracowników inżynieryjno-technicznych — kierownik jednostki organizacyjnej.

3. Ramowe zakresy działania pracowników, o których mowa w ust. 1 określają załączniki nr 2 i 3 do zarządzenia.

§ 8.1. Kierownicy jednostek organizacyjnych mogą tworzyć wieloosobowe stanowiska pracy spośród pracowników wymienionych w § 7 ust. 1.

2. Pracownika kierującego wieloosobowym stanowiskiem pracy powołuje kierownik jednostki organizacyjnej w uzgodnieniu z Głównym Inspektorem Ochrony Przeciwpowarowej.

3. Zakres działania wieloosobowego stanowiska pracy określa załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 9.1. Funkcjonariusze pożarnictwa realizują zadania ochrony przeciwpowarowej w jednostce organizacyjnej, w której pełnią służbę oraz w innych jednostkach określonych przez Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpowarowej.

2. Funkcjonariusze pożarnictwa pod względem organizacyjnym podlegają kierownikom jednostek organizacyjnych, w których pełnią służbę, a pod względem fachowym Głównemu Inspektorowi Ochrony Przeciwpowarowej.

3. Koszty podróży służbowych funkcjonariuszy pożarnictwa do nadzorowanych jednostek organizacyjnych pokrywa MNiSzW.

§ 10.1. Kierownicy jednostek organizacyjnych są zobowiązani powołać komisje pożarowo-techniczne jako zespoły doradcze do spraw ochrony przeciwpowarowej.

2. W uzasadnionych wypadkach Główny Inspektor Ochrony Przeciwpowarowej może zwolnić kierowników jednostek organizacyjnych od obowiązku powołania komisji, o której mowa w ust. 1.

3. Komisje pożarowo-techniczne spełniają funkcje:

- a) zespołów opiniodawczych d/s technicznych,
- b) zespołów d/s oceny projektów technicznych,
- c) zespołów opiniodawczych d/s zmian przeznaczenia pomieszczeń.

4. W uzasadnionych wypadkach dopuszcza się możliwość tworzenia podkomisji. Decyzje w tym zakresie podejmuje kierownik jednostki organizacyjnej.

5. Skład osobowy komisji (podkomisji) pożarowo-technicznej oraz zakres jej działania określa kierownik jednostki organizacyjnej.

§ 11.1. Dla ochrony pomieszczeń, budynków o szczególnym zagrożeniu pożarowym lub wybuchowym kierownicy jednostek organizacyjnych tworzą spośród pracowników pogotowia przeciwpowarowe.

2. Skład i obowiązki pogotowia przeciwpowarowego określa kierownik jednostki organizacyjnej

w oparciu o zakres zadań określony w załączniku nr 5 do zarządzenia.

3. Członków pogotowia przeciwpowarowego należy przeszkolić w oparciu o ramowy program szkolenia stanowiący załącznik nr 6 do zarządzenia.

4. Odpowiedzialność za przeszkolenie członków pogotowia przeciwpowarowego ponosi kierownik komórki organizacyjnej, w której utworzono pogotowie.

§ 12.1. Działalność każdej jednostki organizacyjnej jest poddawana kontroli w zakresie ochrony przeciwpowarowej w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

2. Częstotliwość i zakres kontroli stanu ochrony przeciwpowarowej w jednostkach organizacyjnych ustala Główny Inspektor Ochrony Przeciwpowarowej.

3. Funkcjonariusze pożarnictwa przeprowadzają kontrole stanu ochrony przeciwpowarowej jednoosobowo lub w zespołach kontrolnych na podstawie upoważnienia wydanego przez Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpowarowej.

4. Funkcjonariusze pożarnictwa uprawnieni są do występowania do kierownika jednostki kontrolowanej z pisemnym wnioskiem o wydanie doraźnych zarządzeń. Kierownik jednostki kontrolowanej wydaje te zarządzenia lub wskazuje przyczyny ich niewydania.

5. W szczególnych wypadkach przekraczających zakres doraźnych zarządzeń kontrolujący występuje do Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpowarowej o skierowanie do jednostki kontrolowanej wystąpienia pokontrolnego.

6. Kierownik jednostki kontrolowanej w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego zawiadamia kontrolującego o realizacji założeń.

§ 13. Organizację i zadania ochrony przeciwpowarowej w ramach obrony cywilnej regulują odrębne przepisy.

§ 14. W celu koordynacji działania w zakresie zapobiegania, zwalczania pożarów i innych klęsk żywiołowych pracownicy prowadzący sprawy ochrony przeciwpowarowej w jednostkach organizacyjnych zobowiązani są do współdziałania z właściwymi terenowo komendami straży pożarnych.

§ 15. W zakresie dotyczącym organizacji ochrony przeciwpowarowej traci moc zarządzenie nr 18 Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z dnia 8 maja 1979 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpowarowej w resorcie nauki, szkolnictwa wyższego i techniki (Dz.Urz. MNSzWiT nr 3, poz. 11).

§ 16. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1986 r.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego:
B. Miśkiewicz

ZAKRES DZIAŁANIA

GLÓWNEGO INSPEKTORA OCHRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ

Do zakresu działania Głównego Inspektora Ochrony Przeciwożarowej należy fachowe kierownictwo i nadzór nad działalnością jednostek organizacyjnych resortu w zakresie ochrony przeciwpożarowej, a w szczególności:

- 1) inicjowanie i koordynowanie realizacji zadań mających wpływ na podniesienie stanu ochrony przeciwpożarowej,
- 2) przedkładanie Kierownictwu Ministerstwa analiz, ocen i wniosków mających na celu poprawę technicznego zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz zagadnień organizacyjno-prewencyjnych w szkołach wyższych i pozostałych jednostkach organizacyjnych resortu,
- 3) ustalanie kierunków ochrony przeciwpożarowej, wydawanie wytycznych w tym zakresie,
- 4) współdziałanie z właściwymi departamentami Ministerstwa w sprawach realizacji zadań ochrony przeciwpożarowej,
- 5) inspirowanie prac naukowo-badawczych w sprawach ochrony przeciwpożarowej na potrzeby jednostek organizacyjnych resortu,
- 6) opiniowanie resortowych programów przedsięwzięć inwestycyjnych i przedstawianie wniosków w tym zakresie,
- 7) nadzór nad realizacją wydanych normatywnych aktów prawnych, pism okólnych, wytycznych itp. dotyczących ochrony przeciwpożarowej,
- 8) organizowanie informacji technicznej oraz wymiana doświadczeń krajowych i zagranicznych w zakresie zagadnień ochrony przeciwpożarowej,
- 9) inicjowanie opracowywania projektów resortowych aktów prawnych z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- 10) udział w konferencjach, naradach i odpra-

wach dotyczących stanu ochrony przeciwpożarowej w Ministerstwie i jednostkach podległych oraz w pracach komisji popożarowych,

- 11) organizowanie narad, odpraw itp. z podległymi pracownikami prowadzącymi sprawy ochrony przeciwpożarowej,
- 12) sprawowanie nadzoru nad szkoleniem pożarniczym oraz inspirowanie prac propagandowych,
- 13) prowadzenie spraw kadrowych funkcjonariuszy pożarnictwa resortu nauki i szkolnictwa wyższego,
- 14) organizowanie ochrony przeciwpożarowej w resorcie,
- 15) udzielanie fachowej pomocy jednostkom organizacyjnym w zakresie przygotowania ich do wykonywania zadań ochrony przeciwpożarowej w ramach obrony cywilnej oraz tworzenia i szkolenia zakładowych pododdziałów przeciwpożarowych OC,
- 16) współdziałanie z właściwymi komendami straży pożarnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej jednostek organizacyjnych resortu nauki i szkolnictwa wyższego,
- 17) prowadzenie doskonalenia zawodowego funkcjonariuszy pożarnictwa pełniących służbę w resorcie,
- 18) prowadzenie analizy i statystyki pożarów,
- 19) sprawowanie nadzoru nad wykonywaniem czynności operacyjno-technicznych oraz innych zagadnień związanych ze stanem ochrony przeciwpożarowej przez funkcjonariuszy pożarnictwa, a zleconych do realizacji przez Kierownictwo Ministerstwa lub Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

RAMOWY ZAKRES DZIAŁANIA FUNKCJONARIUSZY POŻARNICTWA

Do zakresu działania funkcjonariuszy pożarnictwa należy sprawowanie fachowego nadzoru nad warunkami ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu określonych przez Głównego Inspektora Ochrony Przeciwożarowej, a zwłaszcza:

- 1) przeprowadzanie kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych wyznaczonych przez Głównego Inspektora Ochrony Przeciwożarowej oraz prowadzenie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych w czasie kontroli nieprawidłowości,
- 2) współdziałanie w zakresie organizowania ochrony przeciwpożarowej w podległych jednostkach organizacyjnych,
- 3) przedkładanie kierownictwom jednostek organizacyjnych analiz i ocen stanu ochrony przeciwpożarowej,

- 4) współdziałanie z właściwymi terenowo komendami straży pożarnych w zakresie zapewnienia właściwych warunków ochrony przeciwpożarowej w podległych jednostkach organizacyjnych,
- 5) inicjowanie i nadzór nad wdrażaniem postępu technicznego w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz nad rozmieszczeniem i stanem technicznym sprzętu i urządzeń pożarniczych,
- 6) opiniowanie potrzeb w zakresie środków, urządzeń gaśniczych, urządzeń i instalacji alarmowej sygnalizacji pożaru,
- 7) udział w dochodzeniach popożarowych, analizowanie przyczyn powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów oraz wysuwanie wniosków mających na celu im przeciwdziałanie,
- 8) prowadzenie ewidencji i statystyki pożarów

- i strat nimi spowodowanych w podległych jednostkach organizacyjnych,
- 9) opiniowanie projektów modernizacji i remontów dla pomieszczeń, obiektów, urządzeń i instalacji w zakresie ochrony przeciwpożarowej opracowywanych przez wewnętrzne służby techniczne oraz udział w odbiorach technicznych,
  - 10) opiniowanie instrukcji technologiczno-produkcyjnych, ruchowych i innych w celu uwzględniania w nich wymagań ochrony przeciwpożarowej,
  - 11) udział w prowadzeniu szkoleń informacyj-

- nych w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla pracowników i studentów,
- 12) udział w konferencjach, naradach i szkoleniach dotyczących ochrony przeciwpożarowej,
  - 13) udział w realizacji zadań jednostek organizacyjnych w zakresie przygotowania ochrony przeciwpożarowej w ramach obrony cywilnej,
  - 14) wykonywanie czynności operacyjno-technicznych oraz innych zagadnień związanych z ochroną przeciwpożarową, a zleconych przez Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpowarowej lub kierownika jednostki organizacyjnej, w której funkcjonariusz pełni służbę.

Załącznik nr 3

RAMOWY ZAKRES DZIAŁANIA PRACOWNIKÓW INŻYNIERYJNO-TECHNICZNYCH PROWADZĄCYCH SPRAWY OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ

Do zakresu działania pracowników inżyniersko-technicznych prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej należy w szczególności:

- 1) realizacja zadań w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wytycznymi Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpowarowej,
- 2) prowadzenie kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej oraz przedkładanie kierownikowi jednostki organizacyjnej wniosków dotyczących poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej,
- 3) branie udziału w pracach komisji pożarowo-technicznej,
- 4) współdziałanie w przygotowywaniu pracowników i studentów do czynnego udziału w zapobieganiu i zwalczaniu powstałych pożarów,
- 5) sprawowanie nadzoru nad rozmieszczeniem podręcznego sprzętu pożarniczego, oznakowaniem i utrzymaniem we właściwym stanie dróg ewakuacyjnych, środków alarmowania,
- 6) prowadzenie działalności propagandowej w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 7) współdziałanie z właściwymi służbami w zakresie ustalania wymogów bezpieczeństwa po-

- żarowego przy prowadzeniu prac pożarowo-niebezpiecznych (spawanie, cięcie metali itp.) oraz prac remontowych, modernizacyjnych, adaptacyjnych, badawczych i innych,
- 8) zgłaszanie wniosków o wyłączenie z użytkowania maszyn, urządzeń, instalacji lub aparatury grożących pożarem lub wybuchem,
  - 9) udział w komisjach oceny projektów inwestycyjnych w zakresie budowy, przebudowy, modernizacji, instalowania maszyn, urządzeń i aparatury oraz w komisjach odbioru po zakończeniu wymienionych prac,
  - 10) współudział w opracowywaniu i uaktualnianiu planów ewakuacji i planów obrony przeciwpożarowej,
  - 11) udział w prowadzeniu szkoleń informacyjnych w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla pracowników i studentów,
  - 12) przekazywanie meldunków o zaistniałych pożarach do Głównego Inspektoratu Ochrony Przeciwpowarowej, prowadzenie ewidencji i analizowanie przyczyn zaistniałych pożarów (zapłonów) i ich skutków wspólnie ze służbami technicznymi oraz przedstawianie w tym zakresie wniosków kierownikowi jednostki organizacyjnej.

Załącznik nr 4

RAMOWY ZAKRES DZIAŁANIA WIELOOSOBOWEGO STANOWISKA PRACY DO SPRAW OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ

Do zakresu działania wieloosobowego stanowiska pracy należy:

- 1) inicjowanie i koordynowanie realizacji zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej w szkole wyższej,
- 2) przedkładanie wniosków mających na celu poprawę stanu ochrony przeciwpożarowej,
- 3) przeprowadzanie kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej w szkole wyższej i podległych jej jednostkach organizacyjnych,
- 4) zgłaszanie władzom szkoły wyższej i Głównemu Inspektoratowi Ochrony Przeciwpowarowej wniosków dotyczących usprawnienia ochrony przeciwpożarowej,

- 5) udział w pracach komisji pożarowo-technicznej,
- 6) współdziałanie w szkoleniu pracowników i studentów w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 7) wnioskowanie o ukaranie pracowników odpowiedzialnych za organizację ochrony przeciwpożarowej w przypadkach stwierdzenia braku właściwego nadzoru z ich strony w przestrzeganiu przepisów ochrony przeciwpożarowej,
- 8) wnioskowanie w sprawie wyłączenia z użytkowania maszyn lub urządzeń grożących pożarem lub wybuchem,

- 9) opracowywanie wspólnie z zainteresowanymi komórkami szkoły wyższej projektów wieloletnich programów i rocznych planów poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej oraz sprawozdań z ich realizacji,
- 10) organizowanie działalności propagandowej w zakresie ochrony przeciwpożarowej wśród pracowników i studentów,
- 11) sprawowanie nadzoru nad prawidłowością rozmieszczenia, stanem gotowości, konserwacji sprzętu i urządzeń pożarniczych, prawidłowym wyznaczaniem, oznakowaniem i utrzymaniem dróg ewakuacyjnych, środków łączności i alarmowania itp.,
- 12) współdziałanie z właściwymi komórkami szkoły wyższej w zakresie ustalania warunków ochrony przeciwpożarowej przy prowadzeniu prac pożarowo-niebezpiecznych (spawanie, cięcie metali itp.), remontach, pracach modernizujących, adaptacyjnych i innych,
- 13) współdziałanie w opracowywaniu planów ewakuacji i instrukcji na wypadek powstania

- pożaru oraz zakresów odpowiedzialności pracowników, studentów i doktorantów w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz nadzór nad ich przestrzeganiem,
- 14) udział w komisjach oceny projektów inwestycyjnych budowy, przebudowy, modernizacji i remontów obiektów i urządzeń szkoły oraz udział w komisjach odbiorczych tych obiektów i urządzeń,
- 15) współdziałanie w przygotowaniu szkoły wyższej do potrzeb obrony cywilnej w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 16) prowadzenie niezbędnej statystyki i sprawozdawczości pożarów,
- 17) opracowanie rocznych analiz realizacji zadań ustalonych w planach ochrony przeciwpożarowej,
- 18) wykonywanie innych czynności wynikających z obowiązujących przepisów w zakresie ochrony przeciwpożarowej, poleceń służbowych kierownictwa szkoły wyższej i Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej.

Załącznik nr 5

SKŁAD, ZAKRES OBOWIĄZKÓW ORAZ SCHEMAT ORGANIZACYJNY POGOTOWIA PRZECIWPOŻAROWEGO

1. W skład pogotowia przeciwpożarowego wchodzi:

- dowódca pogotowia,
- zastępca dowódcy,
- pomocnik I,
- pomocnik II (łącznik).

2. Zadania i zakres działania pogotowia przeciwpożarowego:

- a) dowódca pogotowia — współpracuje z kierownikiem komórki organizacyjnej w sprawach ochrony przeciwpożarowej, dba o przestrzeganie regulaminów i instrukcji przeciwpożarowych. Jest odpowiedzialny za czynności członków pogotowia. Sprawdza stan i przydatność podręcznego sprzętu gaśniczego. W przypadku powstania pożaru kieruje akcją ratowniczą do chwili przybycia straży pożarnej,
- b) zastępca dowódcy — wspólnie z dowódcą pogotowia pilnuje przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w toku działania komórki organizacyjnej (zakaz palenia tytoniu, używania ognia otwartego itp.). W przypadku powstania pożaru przystępuje do jego gaszenia.
- c) I pomocnik — sprawdza stan pomieszczeń,

maszyn i urządzeń po zakończeniu pracy oraz stan sprzętu gaśniczego. W przypadku powstania pożaru przy pomocy przybyłych pracowników organizuje ewakuację ludzi z pomieszczenia objętego pożarem oraz z pomieszczeń sąsiednich, organizuje i prowadzi usuwanie materiałów palnych znajdujących się w pobliżu miejsca pożaru, zabezpiecza lub usuwa cenne dokumenty, maszyny itp. pomaga z-cy dowódcy pogotowia w akcji ratowniczej,

- d) II pomocnik (łącznik) — kontroluje stan dróg i wyjść ewakuacyjnych oraz dostęp do sprzętu gaśniczego. W przypadku powstania pożaru alarmuje straż pożarną, zawiadamia kierownictwo komórki organizacyjnej, mobilizuje pracowników do pomocy kierującemu akcją ratowniczą, oczekuje na straż pożarną przed budynkiem (zakładem), wskazuje przybyłej straży pożarnej najbliższy dojazd do miejsca pożaru, miejsca lub urządzenia i materiały pożarowo-niebezpieczne, punkty czerpania wody gaśniczej lub inne urządzenia gaśnicze, lokalizację głównego wyłącznika energii elektrycznej, zaworu gazu, wody itp.

Załącznik nr 6

RAMOWY PROGRAM SZKOLENIA POGOTOWIA PRZECIWPOŻAROWEGO

1. Organizacja pogotowia przeciwpożarowego — 1/2 godz.
2. Zadania i obowiązki członków pogotowia — 1 godz.
- instruowanie i egzekwowanie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w stosunku do osób znajdujących się w pomieszczeniach (sale, laboratoria, warsztaty),
- dopilnowanie utrzymania czystości i porządku

- w obiekcie zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi,
- obowiązki i czynności członków pogotowia po zakończeniu pracy w pomieszczeniach,
- postępowanie członków pogotowia w wypadku powstania pożaru.

3. Zadania i obowiązki dowódcy pogotowia — 1/2 godz.
- Razem — 2 godz.

ZARZĄDZENIE NR 3 MINISTRA PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO I LEKKIEGO

z dnia 25 stycznia 1984 r.

w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej oraz określenia obowiązków i odpowiedzialności za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w jednostkach organizacyjnych resortu przemysłu chemicznego i lekkiego

Na podstawie art. 6 ust. 1 i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. nr 20, poz. 106) zarządza się, co następuje:

§ 1. Sprawy ochrony przeciwpożarowej resortu przemysłu chemicznego i lekkiego prowadzą:

- 1) w Ministerstwie — Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej,
- 2) w jednostkach organizacyjnych resortu — odpowiednio przeszkoleni pracownicy.

§ 2.1. Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej organizacyjnie podlega Dyrektorowi Departamentu Spraw Obronnych.

2. Szczegółowe zadania Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej oraz ramowe zadania pracowników prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej w resorcie przemysłu chemicznego i lekkiego określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3.1. Liczbę i rodzaje stanowisk pracy, na których mogą być zatrudnieni oficerowie i chorążowie pożarnictwa ustala Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej za zgodą Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

2. Liczbę i rodzaje stanowisk pracy, na których powinni być zatrudnieni pracownicy cywilni prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej ustala dyrektor zakładu.

§ 4. Zasady, częstotliwość i zakres przeprowadzania wewnętrznych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 5. Organizację zakładowych zawodowych straży pożarnych regulują odrębne przepisy.

§ 6. Pracownicy zatrudnieni w jednostkach organizacyjnych resortu przemysłu chemicznego i lekkiego zobowiązani są do udziału w zapobieganiu pożarom oraz ich zwalczaniu.

§ 7. Dyrektorzy departamentów wykonują zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej w granicach ustalonej działalności.

§ 8. Dyrektorzy zakładów pracy, ponad obowiązki wynikające z postanowień art. 8 powołanej na wstępie ustawy:

- 1) zapewnią odpowiednie środki na realizację zadań techniczno-prewencyjnych mających na celu stworzenie właściwych warunków ochrony przeciwpożarowej,
- 2) dokonują okresowych ocen stanu ochrony przeciwpożarowej zakładu, opracowują programy poprawy tego stanu i zapewniają ich realizację,
- 3) opracują i wprowadzają do stosowania „regulamin ochrony przeciwpożarowej zakładu” w oparciu o wytyczne stanowiące załącznik nr 3 do zarządzenia,
- 4) określają obowiązki i zakresy odpowiedzialności

kierowników poszczególnych pionów, komórek organizacyjnych i służb za stan ochrony przeciwpożarowej, w ramach ich działalności merytorycznej,

- 5) powołują komisję pożarowo-techniczną i przygotowują przeciwpożarowe w oparciu o wytyczne stanowiące załącznik nr 4 do zarządzenia,
- 6) powierzają prowadzenie spraw ochrony przeciwpożarowej odpowiednio przeszkolonym pracownikom,
- 7) zapewnią szkolenie pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 8) określają zagrożenie pożarowe i wybuchowe wynikające z prowadzonych w zakładach procesów technologicznych i stosowanych substancji oraz sposoby przeciwdziałania temu zagrożeniu,
- 9) zapewnią przestrzeganie przez pracowników przepisów i instrukcji przeciwpożarowych i wykonywanie nałożonych na nich zadań w tym zakresie oraz zastosują odpowiednie formy i środki oddziaływania w odniesieniu do tych pracowników, którzy swym działaniem lub zaniedbaniem spowodują zagrożenie pożarowe,
- 10) wprowadzają odpowiednie bodźce materialne dla pracowników wyróżniających się w działalności na rzecz przeciwpożarowego zabezpieczenia miejsca pracy,
- 11) ustalają okoliczności i przyczyny powstałych pożarów lub wybuchów,
- 12) określają zasady bezpiecznego wykonywania na terenie zakładu prac z ogniem otwartym,
- 13) podejmują inne, niezbędne działania zmierzające do zapewnienia skutecznego zabezpieczenia przeciwpożarowego zakładu.

§ 9. Dyrektorzy jednostek zaplecza naukowo-badawczego — działu „nauka” oraz zakładowych laboratoriów badawczych, ponad obowiązki wynikające z postanowień § 8, są zobowiązani do:

- 1) uwzględniania przy prowadzeniu prac badawczych zagadnień ochrony przeciwpożarowej, które powinny stanowić integralną część projektu procesowego,
- 2) określania charakterystyk pożarowych i wybuchowych substancji palnych występujących w procesach technologicznych,
- 3) określania wymagań ochrony przeciwpożarowej przy opracowywaniu nowych technologii oraz odpowiednich środków profilaktycznych,
- 4) określania technicznych zabezpieczeń przeciwpożarowych dla projektowanych procesów technologicznych i aparatury,
- 5) udziału we wdrażaniu nowoczesnych urządzeń i systemów przeciwpożarowych opracowanych w ramach działalności badawczej.

§ 10. Dyrektorzy biur projektowych ponad obowiązki wynikające z § 8, są zobowiązani do:

- 1) wykorzystywania w pracach projektowych danych charakteryzujących zagrożenie pożarowe i wybuchowe oraz wskazań dotyczących zabezpieczeń przed pożarami i wybuchami, opracowanych na etapie prac badawczych,
- 2) uwzględniania wymagań ochrony przeciwpożarowej w trakcie projektowania inwestycji i remontów,
- 3) zapewnienia opracowania projektu zabezpieczeń przeciwpożarowych na etapie założeń techniczno-ekonomicznych i projektów technicznych,
- 4) uwzględniania przy projektowaniu stosowania osiągnięć postępu technicznego, stwarzającego możliwość realizacji efektywnych i ekonomicznych przedsięwzięć z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- 5) zapewnienia prowadzenia stałej informacji dotyczącej obowiązujących w projektowaniu przepisów przeciwpożarowych.

§ 11. Dyrektorzy zakładów pracy będących w budowie są zobowiązani do:

- 1) zapewnienia wykonawstwa robót zgodnie z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi oraz odpowiedniego zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów stanowiących zaplecze budowy,
- 2) powołania koordynatora budowy ds. ochrony przeciwpożarowej dla zapewnienia stałego nadzoru prewencyjnego oraz dopilnowania wykonawstwa zabezpieczeń przeciwpożarowych przewidzianych dla danej inwestycji,
- 3) zorganizowania szkolenia pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 4) zapewnienia wykonania przewidzianych dla inwestycji zabezpieczeń przeciwpożarowych i innych rozwiązań ważnych dla ochrony przeciwpożarowej — zawartych w dokumentacji projektowej, przed oddaniem obiektów do eksploatacji,
- 5) podejmowania innych niezbędnych przedsięwzięć zmierzających do zwiększenia ochrony przeciwpożarowej zakładu.

§ 12. Dyrektorzy średnich i zasadniczych szkół zawodowych resortu przemysłu chemicznego i lekkiego są zobowiązani do:

- 1) zapewnienia bezpieczeństwa osobom przeby-

wającym w obiektach szkolnych na wypadek pożaru, a w szczególności odpowiednich warunków ewakuacyjnych,

- 2) zapewnienia odpowiedniego wyposażenia obiektów w sprzęt i urządzenia przeciwpożarowe,
- 3) zapewnienia szkolenia pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 4) powierzania spraw ochrony przeciwpożarowej odpowiednio przeszkolonemu pracownikowi szkoły,
- 5) przeprowadzania okresowych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej obiektów szkolnych i wydawania odpowiednich poleceń pokontrolnych w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości,
- 6) wprowadzania do programów nauczania przedmiotów zawodowych zagadnień ochrony przeciwpożarowej w zakresie ustalonym przez Departament Kadr i Szkolenia.

§ 13. Koordynację i nadzór nad całokształtem ochrony przeciwpożarowej jednostek organizacyjnych resortu przemysłu chemicznego i lekkiego sprawuje wyznaczony podsekretarz stanu.

§ 14. Tracą moc:

- 1) zarządzenie nr 53 Ministra Przemysłu Chemicznego z dnia 8 czerwca 1964 r. w sprawie prowadzenia przez zakłady pracy resortu przemysłu chemicznego dochodzeń popożarowych, opracowania dokumentacji i wykorzystania wyników dochodzeń popożarowych,
- 2) zarządzenie nr 19 Ministra Przemysłu Lekkiego z dnia 17 grudnia 1975 r. w sprawie zasad organizacji ochrony przeciwpożarowej i określenia obowiązków oraz odpowiedzialności za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w resorcie przemysłu lekkiego,
- 3) zarządzenie nr 11 Ministra Przemysłu Chemicznego z dnia 20 marca 1979 r. w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej oraz określenia obowiązków i odpowiedzialności za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w jednostkach organizacyjnych resortu przemysłu chemicznego.

§ 15. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu Chemicznego i Lekkiego:
wz. J. Sidorowicz

Załączniki do zarządzenia nr 3 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 25 stycznia 1984 r. (poz. 16)

Załącznik nr 1

SZCZEGÓŁOWE ZADANIA GŁÓWNEGO INSPEKTORA OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ ORAZ RAMOWE ZADANIA PRACOWNIKÓW PROWADZĄCYCH SPRAWY OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ W JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH RESORTU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO I LEKKIEGO

1. Do zakresu działania Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej należy:

- 1) ogólne fachowe kierownictwo i zwierzchni nadzór nad działalnością jednostek organizacyjnych resortu w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 2) prowadzenie spraw kadrowych funkcjonariuszy

szy pożarnictwa zajmujących stanowiska przewidziane dla oficerów i chorążych pożarnictwa,

- 3) opracowanie i uzgadnianie programów szkolenia, ustalanie zasad organizacji szkolenia instruktażowego pracowników w zakładach pracy oraz szkolenia kadry kierowniczej i

pracowników prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej w zakładach pracy, a także sprawowanie nadzoru nad realizacją szkolenia,

- 4) organizowanie szkolenia doskonalącego dla oficerów pożarnictwa, branżowych specjalistów ochrony przeciwpożarowej oraz projektantów zabezpieczeń przeciwpożarowych,
- 5) analizowanie stanu ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu oraz przedstawienie odpowiednich wniosków w tym zakresie kierownictwu resortu,
- 6) inicjowanie oraz współudział w opracowywaniu resortowych przepisów przeciwpożarowych,
- 7) opiniowanie wniosków o odstępstwa od przepisów przeciwpożarowych,
- 8) wprowadzanie przepisów i norm przeciwpożarowych oraz ogólny nadzór nad ich stosowaniem,
- 9) ustalanie podstawowych kierunków przeciwpożarowej działalności prewencyjnej i kontrola realizacji wydawanych w tym zakresie poleceń,
- 10) opiniowanie systemów zabezpieczeń przeciwpożarowych inwestycji o dużym znaczeniu dla gospodarki narodowej i dużym zagrożeniu pożarowym,
- 11) współdziałanie z właściwymi komórkami organizacyjnymi ministerstwa w sprawach re-preciwpożarowej w zakładach pracy, a także
- 12) współdziałanie z instytucjami państwowymi i społecznymi w sprawach przygotowania resortowej służby ochrony przeciwpożarowej do wykonywania zadań w ramach obrony cywilnej,
- 13) inspirowanie prac naukowo-badawczych w sprawach ochrony przeciwpożarowej dla potrzeb jednostek organizacyjnych resortu,
- 14) inicjowanie postępu technicznego w przeciwpożarowym zabezpieczeniu jednostek organizacyjnych resortu i nadzór nad jego wdrażaniem,
- 15) udział w konferencjach, naradach i komisjach dotyczących ochrony przeciwpożarowej w resorcie oraz organizowanie narad instruktażowych z podległymi służbami ochrony przeciwpożarowej,
- 16) udział w pracach komisji popożarowych powołanych przez kierownictwo resortu,
- 17) prowadzenie statystyki (ewidencji) pożarów w jednostkach organizacyjnych resortu, opracowywanie analiz i wniosków w tym zakresie oraz przekazywanie ich zainteresowanym jednostkom organizacyjnym resortu,
- 18) nadzór w zakresie przygotowania zakładów pracy do działalności operacyjnej,
- 19) opiniowanie wniosków o zakup sprzętu pożarniczego z importu,
- 20) współdziałanie z właściwymi terenowo komendami straży pożarnych w zakresie ustalonym odrębnymi przepisami i stosownie do potrzeb.

2. Do zakresu działania pracowników prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych resortu należy:

- 1) realizacja zadań w zakresie przeciwpożarowego zabezpieczenia zakładu zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wytycznymi Ministerstwa Przemysłu Chemicznego i Lekkiego,
- 2) prowadzenie działalności prewencyjnej, a w szczególności:
  - a) przeprowadzanie okresowych i doraźnych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej w obiektach zakładu,
  - b) zgłaszanie kierownictwu zakładu potrzeb i wniosków dotyczących poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej,
  - c) inicjowanie działalności i udział w pracach komisji pożarowo-technicznej,
  - d) organizowanie lub współdziałanie w szkoleniu i doskonaleniu pracowników zakładu pracy w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 3) przedkładanie kierownictwu zakładu wniosków o ukaranie pracowników odpowiedzialnych za sprawy ochrony przeciwpożarowej w przypadku stwierdzenia braku właściwego nadzoru nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów przeciwpożarowych i instrukcji technologicznych przez podległy im personel,
- 4) organizowanie działalności propagandowo-uświadamiającej w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 5) sprawowanie nadzoru nad prawidłowością rozmieszczenia, stanem gotowości oraz konserwacją sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych, prawidłowym wyznaczeniem, oznakowaniem i utrzymaniem dojazdów pożarowych, środków łączności, alarmowania, punktów czerpania wody do celów gaśniczych itp.,
- 6) aktualizowanie instrukcji alarmowania na wypadek pożaru oraz operacyjnych planów obrony przeciwpożarowej,
- 7) współdziałanie z właściwymi służbami w zakresie ustalania warunków ochrony przeciwpożarowej podczas magazynowania i transportu materiałów oraz przy prowadzeniu procesów technologicznych, prac pożarowo niebezpiecznych, remontów, prac modernizacyjnych, adaptacyjnych i innych,
- 8) organizowanie i inicjowanie działalności zakładowej ochotniczej (obowiązkowej) straży pożarnej, pogotowia przeciwpożarowych oraz sprawowanie fachowego nadzoru nad ich działalnością,
- 9) inicjowanie i organizowanie konferencji lub narad w sprawach ochrony przeciwpożarowej zakładu przy współudziale organizacji politycznych i związkowych,
- 10) udział w komisjach oceny projektów inwestycyjnych budowy, przebudowy lub modernizacji obiektów i urządzeń oraz udział w komisjach odbiorczych,
- 11) udział w opracowaniu i aktualizacji regulaminu ochrony przeciwpożarowej zakładu,
- 12) udział w opracowaniu zarządzeń i wytycznych dotyczących zagadnień ochrony prze-

ciwpożarowej (np. zasad wykonywania na terenie zakładu prac z ogniem otwartym, wyznaczenia miejsc palenia tytoniu, zaopatrzenia budynków i innych obiektów zakładu w podręczny sprzęt gaśniczy itp.),

- 13) analizowanie wspólnie ze służbami technicznymi przyczyn zaistniałych pożarów lub zapłonów technologicznych i ich skutków oraz

przedstawianie kierownictwu zakładu odpowiednich wniosków,

- 14) współdziałanie w przygotowaniu zakładu do potrzeb obrony cywilnej w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
15) współpraca z właściwymi terenowo komendami straży pożarnych oraz sąsiednimi strażami pożarnymi.

Załącznik nr 2

WYTYCZNE W SPRAWIE ZASAD, ZAKRESU I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA WEWNĘTRZNYCH KONTROLI STANU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ W JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH RESORTU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO I LEKKIEGO

§ 1.1. Kontrole stanu ochrony przeciwpożarowej należy przeprowadzać we wszystkich obiektach jednostek organizacyjnych resortu przemysłu chemicznego i lekkiego.

2. Kontrolą należy objąć zarówno budynki, jak i instalacje technologiczne i zbiorniki poza budynkami, składowiska, wiaty, drogi itp. znajdujące się na terenie zakładu. Kontrolą powinny być także objęte obiekty nie leżące na terenie zakładu lecz będące jego własnością, jak: hotele pracownicze, szkoły, żłobki, przedszkola, ośrodki kolonijne, czasowe i sanatoryjne, przychodnie zdrowia itp.

3. Kontrola stanu ochrony przeciwpożarowej polega na przeprowadzeniu wizji lokalnej obiektów, sprawdzeniu zachowania warunków bezpieczeństwa osób i mienia, zbadaniu przestrzegania przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej, sprawdzeniu dokumentów związanych z zakresem kontroli oraz sporządzeniu protokołu z kontroli.

§ 2.1. Częstotliwość przeprowadzania kontroli powinna być uzależniona od:

- 1) zagrożenia pożarowego obiektu,
- 2) znaczenia obiektu dla funkcjonowania zakładu,
- 3) liczby zatrudnionych w danym obiekcie,
- 4) wielkości zakładu oraz ilości obiektów do kontroli.

2. Obiekty o dużym zagrożeniu pożarowym (zaliczone do I i II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego) powinny być kontrolowane nie rzadziej niż raz na kwartał, natomiast pozostałe obiekty co najmniej raz na pół roku.

§ 3.1. Kontrole, o których mowa w § 1, przeprowadzają pracownicy prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej w oparciu o roczny plan kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej obiektów zakładu, zatwierdzony przez dyrektora zakładu.

2. Przeprowadzający kontrolę powinien być uprawniony do:

- 1) żądania informacji i wyjaśnień w zakresie objętych kontrolą od osób zarządzających kontrolowanymi obiektami i pracujących na ich terenie,
- 2) wglądu w dokumentację związaną z ochroną przeciwpożarową lub mającą na nią wpływ,
- 3) wydawania doraźnych poleceń mających na celu usunięcie usterek o charakterze porządkowym.

3. Kontrole stanu ochrony przeciwpożarowej należy przeprowadzać w obecności osoby zarzą-

dzającej kontrolowanym obiektem (np. kierownika oddziału, wydziału itp.) lub osoby przez niego upoważnionej. Odmowa udziału w czynnościach kontrolnych nie powinna stanowić przeszkody w ich przeprowadzeniu.

4. Plan kontroli, o którym mowa w ust. 1, powinien być sporządzony i zatwierdzony przed rozpoczęciem roku którego dotyczy.

5. W planie kontroli należy wyszczególnić następujące punkty:

- 1) nazwa obiektu przewidzianego do kontroli,
- 2) planowany termin kontroli,
- 3) ewentualnie osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie kontroli.

6. Z realizacji rocznego planu kontroli powinno być sporządzone sprawozdanie w terminie do końca stycznia roku następnego.

§ 4. Podczas kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej należy sprawdzać następujące zagadnienia:

1. Wykonanie zarządzeń i poleceń wydanych w wyniku wcześniejszych kontroli.

2. Stan zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektu, a w szczególności:

- 1) warunki budowlane (odporność ogniową i stopień zapalności elementów konstrukcji budowlanych, odległości między obiektami, podział na strefy pożarowe, wystrój wnętrz itp.) i ewakuacyjne (stan dróg i wyjść ewakuacyjnych),
- 2) stan dojazdów pożarowych do zakładu i obiektów na terenie zakładu,
- 3) dostęp do budynków, urządzeń i instalacji technologicznych i przeciwpożarowych oraz sprzętu gaśniczego,
- 4) stan instalacji i urządzeń technologicznych, elektrycznych, ogrzewczych, mechanicznych, wentylacyjnych, kanalizacyjnych, odgromowych i uziemiających,
- 5) stan techniczny zbiorników z cieczami palnymi, ich armatury i obwałowań,
- 6) przestrzeganie ustaleń instrukcji technologicznych (w szczególności przy procesach pożarowo niebezpiecznych), instrukcji obsługi maszyn i urządzeń oraz obowiązujących w zakładzie zarządzeń i instrukcji przeciwpożarowych,
- 7) prawidłowość składowania i magazynowania surowców, materiałów i wyrobów gotowych w zależności od ich własności fizykochemicznych, wartości i zapalności oraz przy uwzględ-

nieniu obowiązującej technologii składowania (magazynowania),

- 8) gospodarkę odpadami palnymi,
- 9) porządek w pomieszczeniach produkcyjnych, magazynowych i pomocniczych oraz na terenie zakładu,
- 10) stan urządzeń pożarniczych (gaśniczych, alarmowych, zbiorników wody ppoż. itp.) i zabezpieczających,
- 11) rozmieszczenie i stan gotowości podręcznego sprzętu gaśniczego.

3. Przygotowanie zakładu do działań operacyjnych straży pożarnych (zaopatrzenie w wodę i ew. inne środki gaśnicze, system łączności ze strażą pożarną itp.),

4. Stan przeszkolenia pracowników z zakresu ochrony przeciwpożarowej, a w szczególności:

- 1) znajomość przez pracowników zagrożeń pożarowych i wybuchowych występujących na obsługiwany stanowisku pracy oraz sposobów zapobiegania tym zagrożeniom,
- 2) umiejętność obsługi przez pracowników urządzeń gaśniczych, alarmowych i zabezpieczających znajdujących się w rejonie stanowiska pracy,
- 3) znajomość przez pracowników zasad postępowania na wypadek pożaru, w tym również sposobu użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.

5. Stan realizacji planu poprawy warunków ochrony przeciwpożarowej zakładu.

6. Realizację zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej przez komórki i osoby wyznaczone do ich wykonania postanowieniami zakładowego regulaminu ochrony przeciwpożarowej.

W zależności od:

- specyfiki kontrolowanego obiektu,
  - charakteru kontroli,
  - istniejących potrzeb,
- kontrolą powinny być objęte wszystkie lub tylko niektóre z ww. zagadnień.

§ 5.1. Po dokonaniu wizji lokalnej obiektu i sprawdzeniu odpowiednich dokumentów przeprowadzający kontrolę powinien omówić jej wyniki z zarządzającym obiektem, a następnie sporządzić protokół z kontroli.

2. Protokół może dotyczyć wyników kontroli jednego lub większej ilości obiektów.

3. Protokół z kontroli powinien zawierać następujące dane:

- 1) datę przeprowadzenia kontroli,
- 2) nazwę kontrolowanego obiektu (obiektów),
- 3) nazwisko i stanowisko osoby, która przeprowadziła kontrolę,
- 4) nazwisko i stanowisko zarządzającego obiektem (obiektami),
- 5) zakres kontroli,
- 6) stwierdzone podczas kontroli niedociągnięcia i nieprawidłowości,
- 7) wnioski z kontroli.

4. Protokół z kontroli podpisują: kontrolujący oraz zarządzający kontrolowanym obiektem lub osoba przez niego upoważniona. W razie odmowy podpisania protokołu prowadzący kontrolę czyni o tym wzmiankę w protokole.

5. Osoba zarządzająca obiektem ma prawo wnieść zastrzeżenia do protokołu, jeżeli nie zgadza się z jego treścią.

6. Egzemplarz protokołu otrzymują:

- 1) zarządzający kontrolowanym obiektem,
- 2) dyrektor (kierownik) zakładu,
- 3) przeprowadzający kontrolę.

7. W razie nie stwierdzenia uchybień w zakresie ochrony przeciwpożarowej w kontrolowanym obiekcie (obiektach) zamiast protokołu sporządza się krótką notatkę z kontroli podając w niej powyższy fakt.

Notatkę doręcza się osobom wymienionym w ust. 6 pkt. 1 i 3.

§ 6.1. W wypadku stwierdzenia podczas kontroli uchybień w zakresie ochrony przeciwpożarowej dyrektor zakładu lub osoba przez niego upoważniona powinna wydać polecenie pokontrolne w celu wyeliminowania występujących nieprawidłowości.

2. Polecenie pokontrolne przygotowuje osoba, która przeprowadziła kontrolę i przedkłada do podpisu dyrektorowi zakładu lub osobie przez niego upoważnionej.

3. W poleceniu pokontrolnym należy podać:

- 1) datę wydania,
- 2) okoliczność stwierdzenia nieprawidłowości z zakresu ochrony przeciwpożarowej (np. kontrola stanu ochrony ppoż.) . . . . .
przeprowadzona
(nazwy kontrolowanych obiektów)
w dniu . . . . . przez . . . . .
(nazwisko i funkcja kontrolującego)
- 3) konkretne zadania do wykonania w celu usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli,
- 4) odpowiedzialnego za wykonanie,
- 5) termin wykonania zadania.

4. Egzemplarz polecenia pokontrolnego dostarcza się wszystkim zainteresowanym tj.:

- osobie, która przeprowadziła kontrolę,
- osobom odpowiedzialnym za realizację poszczególnych zadań ujętych w poleceniu.

5. Osoby odpowiedzialne za wykonanie polecenia pokontrolnego powinny zawiadomić zakładową komórkę ochrony ppoż. o wywiązaniu się z nałożonego zadania.

Nie zwalnia to tej komórki od obowiązku sprawdzenia wykonania polecenia pokontrolnego.

6. W przypadku stwierdzenia niewykonania polecenia pokontrolnego pracownicy prowadzący sprawę ochrony przeciwpożarowej powinni złożyć informację o tym fakcie dyrektorowi zakładu oraz wnioskować o ukaranie osób odpowiedzialnych.

WYTYCZNE W SPRAWIE OPRACOWANIA REGULAMINU OCHRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ ZAKŁADU PRACY

§ 1. Do opracowania regulaminu ochrony przeciwpożarowej zobowiązane są wszystkie zakłady pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego.

§ 2. W regulaminie ochrony przeciwpożarowej powinny być określone:

- 1) zadania i obowiązki pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 2) zasady działania w przedmiocie zabezpieczenia przeciwpożarowego.

§ 3. Zadania i obowiązki zastępców dyrektora zakładu w zakresie ochrony przeciwpożarowej powinny być ustalone odpowiednio do zakresu kierowania i sprawowania nadzoru nad komórkami organizacyjnymi zakładu.

§ 4. Zadania i obowiązki głównego technologa powinny uwzględniać:

- 1) opracowanie charakterystyki pożarowej i wybuchowej stosowanych surowców i materiałów,
- 2) określenie w instrukcjach technologicznych zagrożeń pożarowych i wybuchowych występujących w procesach technologicznych oraz metod i środków zabezpieczenia przeciwpożarowego tych procesów.
- 3) współdziałanie z głównym energetykiem, głównym mechanikiem, kierownikami innych komórek organizacyjnych i pracownikiem prowadzącym sprawy ochrony przeciwpożarowej w zabezpieczeniu przeciwpożarowym urządzeń i instalacji technologicznych,
- 4) określanie specyficznych wymagań podczas wdrażania nowych procesów technologicznych stwarzających zagrożenie pożarowe i wybuchowe,
- 5) ustalanie zakresu i częstotliwości kontroli przeglądów, konserwacji i remontów, a także wymiany urządzeń i instalacji technologicznych, stosownie do wymagań ochrony przeciwpożarowej.

§ 5. Zadania i obowiązki głównego energetyka powinny uwzględniać:

- 1) rodzaje urządzeń i instalacji podlegających nadzorowi (elektryczne, ogrzewcze, gazowe, wodne, piorunochronne, alarmowe, kontrolno-pomiarowe, kanalizacyjne, uziemiające itp.),
- 2) określenie częstotliwości przeglądów, kontroli, konserwacji i remontów lub wymiany urządzeń i instalacji albo ich elementów w zakresie niezbędnym do zapewnienia właściwych warunków ochrony przeciwpożarowej oraz określanie rodzaju dokumentacji obowiązującej w tym zakresie,
- 3) system nadzoru nad konserwatorami urządzeń i instalacji,
- 4) ustalanie form instruktażu i szkolenia konserwatorów,
- 5) wyciąganie i wdrażanie wniosków z przeprowadzonych przeglądów oraz kontroli urządzeń i instalacji,
- 6) współdziałanie z głównym technologiem, kierownikami innych komórek organizacyjnych i pracownikiem prowadzącym sprawy ochrony

przeciwpożarowej w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego urządzeń i instalacji podlegających nadzorowi głównego energetyka,

- 7) zasady postępowania w przypadku powstania awarii urządzeń lub instalacji podlegających nadzorowi głównego energetyka.

§ 6. Zadania i obowiązki głównego mechanika powinny uwzględniać:

- 1) rodzaje urządzeń i instalacji podlegających nadzorowi (wentylacyjne, mechaniczne, technologiczne, transportu wewnętrznego, gaśnicze, sprzęt pożarniczy stanowiący wyposażenie budynków i urządzeń),
- 2) określanie częstotliwości przeglądów, kontroli, konserwacji i remontów lub wymiany urządzeń i instalacji albo ich elementów w zakresie niezbędnym do zapewnienia właściwych warunków ochrony przeciwpożarowej oraz określanie rodzaju dokumentacji obowiązującej w tym zakresie,
- 3) system nadzoru nad konserwatorami urządzeń i instalacji,
- 4) ustalanie form instruktażu i szkolenia konserwatorów,
- 5) wyciąganie i wdrażanie wniosków z przeprowadzanych przeglądów oraz kontroli urządzeń i instalacji,
- 6) współdziałanie z głównym technologiem, kierownikami innych komórek organizacyjnych i pracownikiem prowadzącym sprawy ochrony przeciwpożarowej w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego urządzeń i instalacji podlegających nadzorowi głównego mechanika,
- 7) zasady nadzoru nad konserwacją oraz remontami urządzeń i instalacji gaśniczych i sprzętu pożarniczego stanowiącego wyposażenie budynków i urządzeń,
- 8) zapewnienie właściwej organizacji oraz nadzoru nad wykonywaniem prac spawalniczych na terenie zakładu,
- 9) zasady postępowania w przypadku powstania awarii w urządzeniach lub instalacjach podlegających nadzorowi głównego mechanika.

§ 7. Zadania i obowiązki głównego konstruktora powinny uwzględniać:

- 1) ustalanie wymagań i sposobów zabezpieczenia przeciwpożarowego przy produkcji nowych wyrobów oraz przeprowadzaniu badań i prób,
- 2) ustalanie zasad bezpiecznego używania i eksploataowania produkowanych wyrobów przez ich użytkowników,
- 3) współdziałanie z głównym technologiem i innymi komórkami organizacyjnymi w zakresie zapewnienia właściwych zabezpieczeń przeciwpożarowych,
- 4) wprowadzanie dokumentacji projektowej pod kątem zapewnienia odpowiednich warunków ochrony przeciwpożarowej (dotyczy przypadków, gdy w dziale głównego konstruktora znajduje się zakładowe biuro projektowe opracowujące dokumentację budowlaną).

§ 8. Zadania i obowiązki kierownika wydziału, mistrza, brygadzysty powinny uwzględniać:

- 1) instruowanie pracowników o zagrożeniu pożarowym występującym na ich stanowiskach pracy,
- 2) organizację i nadzór nad działalnością pogotowia przeciwpożarowego,
- 3) nadzór nad przestrzeganiem przez pracowników instrukcji technologicznych, instrukcji obsługi maszyn i urządzeń, przepisów przeciwpożarowych oraz postanowień regulaminu ochrony przeciwpożarowej zakładu,
- 4) zaznajamianie pracowników z zagrożeniem pożarowym i wybuchowym występującym w wydziale (dziale), w szczególności w przypadkach wprowadzenia nowych procesów technologicznych, zmiany urządzeń technologicznych i zastosowania nowych surowców lub materiałów,
- 5) wykorzystywanie narad z pracownikami dla omawiania spraw ochrony przeciwpożarowej,
- 6) organizowanie próbnych alarmów pożarowych i ćwiczeń z pracownikami wydziału (działu),
- 7) współdziałanie z głównym technologiem, głównym energetykiem, głównym mechanikiem, pracownikiem prowadzącym sprawy ochrony przeciwpożarowej i kierownikami innych komórek organizacyjnych w sprawach ochrony przeciwpożarowej wydziału (działu),
- 8) sprawowanie nadzoru nad urządzeniami gaśniczymi i sprzętem pożarniczym stanowiącymi wyposażenie wydziału (działu),
- 9) zapewnienie utrzymania w należytych stanie dróg ewakuacyjnych oraz dostępu do budynków i urządzeń,
- 10) zawiadamianie odpowiednich komórek organizacyjnych o brakach i usterkach w zabezpieczeniu przeciwpożarowym wydziału (działu),
- 11) wykonywanie zarządzeń i zaleceń w sprawach dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego wydziału (działu),
- 12) zabezpieczenie wydziału (działu) w związku z przerwami w produkcji (po zakończeniu pracy, w dniach wolnych od pracy, w czasie remontów itp.).

W zależności od organizacji wydziału (działu) wyżej wymienione zadania należy podzielić i ustalić odrębnie dla kierownika wydziału (działu), mistrza i brygadzysty.

§ 9. W innych komórkach organizacyjnych należy określić zadania i obowiązki kierowników tych komórek, w których wykonywane prace stwarzają lub mają wpływ na zagrożenie pożarowe względnie wybuchowe. Zadania i obowiązki powinny być ustalone np. dla kierownika laboratorium, kierownika ośrodka badawczego, kierownika pracowni projektowej, kierownika działu transportu, kierownika magazynu, kierownika działu gospodarki ściekowej, kierownika działu remontowego, głównego automatyka itp. oddzielnie dla każdego z nich według niżej podanych przykładów:

- 1) kierownik działu transportu powinien być zobowiązany do:

- a) posiadania informacji o charakterystyce pożarowej i wybuchowej transportowanych surowców, materiałów i wyrobów gotowych,
  - b) współdziałania z głównym technologiem i kierownikami innych komórek organizacyjnych w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego w transporcie,
  - c) informowania podległych pracowników o zagrożeniu pożarowym i wybuchowym w transporcie (kierowcy, przetokowi, pracownicy zatrudnieni przy rozładunku itp.) oraz sposobach przeciwdziałania temu zagrożeniu,
  - d) ustalania sposobów zabezpieczenia środków transportu oraz transportowanych materiałów i wyrobów gotowych niebezpiecznych pod względem pożarowym i wybuchowym,
  - e) informowanie podległych pracowników o sposobach postępowania w wypadku wystąpienia sytuacji niebezpiecznych (np. pożaru).
- 2) kierownik magazynu powinien być zobowiązany do:
    - a) posiadania informacji o charakterystyce pożarowej i wybuchowej magazynowanych surowców i materiałów,
    - b) współdziałania z głównym technologiem i kierownikami innych komórek organizacyjnych w zakresie bezpiecznego pod względem pożarowym i wybuchowym magazynowania i składowania,
    - c) informowania o charakterystyce pożarowej i wybuchowej materiałów odbieranych z magazynu,
    - d) instruowania pracowników magazynów i składów o zagrożeniu pożarowym i wybuchowym występującym w tych magazynach i składach oraz o zasadach prawidłowego magazynowania i składowania,
    - e) ustalania zasad postępowania przy zamykaniu magazynów (np. wyłączanie urządzeń oświetleniowych, zamknięcie drzwi w poszczególnych komorach, usunięcie opakowań itp.).

§ 10. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej powinny dotyczyć wszystkich pracowników zakładu niezależnie od zajmowanych stanowisk i wykonywanych funkcji oraz miejsce pracy i obejmować w szczególności:

- 1) uczestnictwo w szkoleniu przeciwpożarowym,
- 2) uczestnictwo w wykonywaniu zadań pogotowia przeciwpożarowego,
- 3) utrzymanie porządku na stanowisku pracy,
- 4) umiejętność posługiwania się urządzeniami gaśniczymi,
- 5) przestrzeganie instrukcji technologiczno-ruchowych,
- 6) znajomość zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- 7) znajomość zagrożeń pożarowych i wybuchowych występujących na stanowisku pracy.

§ 11. Zadania i obowiązki stanowiska do spraw ochrony przeciwpożarowej powinny uwzględniać:

- 1) prowadzenie działalności w zakresie zapobiegania pożarom,

- 2) uprawnienia w zakresie kontroli i wydawania doraźnych poleceń,
- 3) zasady współdziałania z kierownikami innych komórek organizacyjnych, a w szczególności z głównym technologiem, energetykiem i mechanikiem.

§ 12. Organizacja i zakres działania komisji pożarowo-technicznej powinny być określone przez ustalenie:

- 1) składu osobowego komisji,
- 2) zakresu działania i uprawnień,
- 3) zasad współdziałania z kierownikami poszczególnych komórek organizacyjnych zakładu,
- 4) zasad przeprowadzania kontroli (planowanie, częstotliwość, dokumentacja),
- 5) zasad przedstawiania wniosków kierownictwu zakładu w sprawach ochrony przeciwpożarowej,
- 6) form nadzoru nad realizacją wniosków i zaleceń.

§ 13. Organizację i zakres działania komisji przeciwybuchowej ustala się w zależności od potrzeb w zakładach, w których zagrożenie wybuchowe występuje w procesach technologicznych, określając:

- 1) skład komisji przeciwybuchowej,
- 2) zakres działania komisji oraz jej uprawnienia,
- 3) współdziałanie z kierownikami poszczególnych komórek organizacyjnych,
- 4) formy pracy i rodzaj sporządzanych dokumentów.

§ 14. Przy ustalaniu organizacji i zakresu działania pogotowia przeciwpożarowego należy określić:

- 1) wydziały, działy i inne komórki organizacyjne, w których powinny być utworzone pogotowia przeciwpożarowe,
- 2) zasady wyznaczania członków pogotowia przeciwpożarowego,
- 3) zadania i obowiązki członków pogotowia przeciwpożarowego,
- 4) czas i formy szkolenia członków pogotowia przeciwpożarowego,
- 5) wyposażenie techniczne (uzbrojenie osobiste, sprzęt ochronny itp.),
- 6) zasady przeprowadzania ćwiczeń (częstotliwość, osoby upoważnione do przeprowadzania ćwiczeń).

Organizacja, zakres i formy działania pogotowia powinny być dostosowane do warunków i specyfiki występującej w wydziale, dziale, pomieszczeniu.

§ 15. Organizację szkolenia przeciwpożarowego należy ustalić przez:

- 1) wyznaczenie komórki organizacyjnej zakładu zobowiązanej do prowadzenia szkolenia,
- 2) określenie zasad szkolenia wstępnego, stanowiskowego, kursowego i okresowego z zakresu ochrony ppoż. oraz przygotowania fachowego osób zobowiązanych do jego prowadzenia,
- 3) określenie zasad szkolenia specjalistycznego (np. dla spawaczy, elektryków itp.) w zakresie wymagań ochrony przeciwpożarowej przy prowadzeniu prac pożarowo-niebezpiecznych,

- 4) określenie zasad nadzoru i kontroli nad przebiegiem szkolenia (ewidencja przeszkolonych).

§ 16. Dla przeciwpożarowego zabezpieczenia robót montażowo-budowlanych oraz pożarowo-niebezpiecznych należy w regulaminie ustalić:

- 1) obowiązek i zasady uzgadniania lokalizacji i zagospodarowywania zaplecza budowlanego z pionem technicznym zakładu, kierownikiem danego działu oraz służbą przeciwpożarową,
- 2) zasady prawidłowej organizacji (przygotowania i prowadzenia) prac pożarowo-niebezpiecznych na terenie zakładu,
- 3) zasady instruowania pracowników wykonujących roboty montażowo-budowlane oraz prace pożarowo-niebezpieczne o zachowaniu warunków ochrony przeciwpożarowej obowiązujących na terenie zakładu (dotyczy w szczególności pracowników zatrudnionych w obcych przedsiębiorstwach),
- 4) zasady kontroli zaplecza budowlanego i prowadzonych prac pożarowo-niebezpiecznych przez kierownictwo robót oraz służby techniczne zakładu.

§ 17. Oddanie do eksploatacji obiektu, urządzenia lub instalacji nie może nastąpić bez sprawnie działających urządzeń zabezpieczenia technicznego i ustalonego w dokumentacji zabezpieczenia przeciwpożarowego.

Zasady odbioru powinny dotyczyć obiektów, urządzeń i instalacji, przy których roboty montażowo-budowlane wykonywane były przez obcych wykonawców oraz we własnym zakresie.

§ 18. Przy stosowaniu oraz podczas wprowadzania do produkcji nowych surowców i materiałów stwarzających zagrożenie pożarowe lub wybuchowe należy ustalić:

- 1) komórkę organizacyjną zobowiązaną do uzyskiwania informacji o własnościach palności i wybuchowości surowców i materiałów stwarzających zagrożenie pożarowe i wybuchowe,
- 2) zasady postępowania z surowcami i materiałami stwarzającymi zagrożenie pożarowe lub wybuchowe w transporcie, magazynowaniu i przy produkcji,
- 3) sposoby rozpowszechniania informacji i udzielania instruktażu o zasadach postępowania z surowcami i materiałami stwarzającymi zagrożenie pożarowe lub wybuchowe.

§ 19. W zależności od występującego zagrożenia pożarowego należy ustalić:

- 1) komórkę organizacyjną zobowiązaną do opracowywania analiz stanu ochrony przeciwpożarowej,
- 2) wydziały, oddziały, obiekty, urządzenia technologiczne i techniczne dla których powinny być opracowywane oddzielne analizy, niezależnie od ogólnej analizy stanu ochrony przeciwpożarowej całego zakładu,
- 3) częstotliwość i formy opracowywania analiz,

- 4) zasady wykorzystywania wniosków z analiz oraz nadzoru nad ich realizacją,
- 5) system wyróżnień i kar stosowanych w zależności od stwierdzonego stanu ochrony przeciwpożarowej.

§ 20. W regulaminie należy ustalić:

- 1) komórkę organizacyjną zobowiązaną do opracowania planów poprawy warunków ochrony przeciwpożarowej zakładu,
- 2) terminy i zasady opracowania ww. planów,
- 3) organizację rozpatrywania i zatwierdzania planów przez odpowiednie służby techniczne lub komisję pożarowo-techniczną,
- 4) nadzór nad realizacją planu ze strony właściwych służb technicznych.

§ 21. W regulaminie należy ustalić:

- 1) zasady zaopatrzenia budynków, wiat, składowisk, urządzeń i instalacji poza budynkami itp. w podręczny sprzęt gaśniczy,
- 2) komórki organizacyjne lub osoby odpowiedzialne za:
  - a) ustalenie ilości i rodzaju podręcznego sprzętu gaśniczego niezbędnego dla zabezpieczenia przeciwpożarowego poszczególnych obiektów zakładu,
  - b) zakup potrzebnych ilości i rodzajów sprzętu gaśniczego dla zakładu,
  - c) prawidłowe rozmieszczenie i oznakowanie miejsc przechowywania podręcznego sprzętu gaśniczego,
  - d) prowadzenie ewidencji podręcznego sprzętu gaśniczego,
  - e) prawidłowe użytkowanie ww. sprzętu,
  - f) kontrolę i naprawę podręcznego sprzętu gaśniczego,
- 3) ogólne wskazania z zakresu ochrony przeciwpożarowej obowiązujące na terenie zakładu.

§ 22. Każdy zakład pracy powinien mieć opracowaną instrukcję alarmową i instrukcję o zasadach postępowania w przypadku powstania pożaru. W razie potrzeby instrukcje takie powinny być opracowane oddzielnie dla każdego wydziału, działu i innej komórki organizacyjnej. Instrukcje te powinny zawierać wskazania dla pracowników i poszczególnych służb technicznych (np. zmniejszenia ciśnienia w instalacjach energetycznych, wyłączenia dopływu palnych cieczy i gazów, wyłączenia wentylacji, zamknięcia zbiorników, uruchomienia urządzeń gaśniczych itp.).

Zasadnicza część instrukcji powinna zwięźle określać:

- 1) sposób niezwłocznego alarmowania jednostki zakładowej zawodowej (ochotniczej) straży pożarnej (przyciski alarmowe, syreny, telefony itp.),
- 2) sposób zawiadamiania stanowiska kierownika rejonowej komendy straży pożarnych,

- 3) zasady i kolejność alarmowania służb technicznych zakładu i pracowników oraz postępowania tych służb w przypadku powstania pożaru,
- 4) sposób i kolejność zawiadamiania o pożarze odpowiednich osób kierownictwa zakładu, organów władz terenowych, ministerstwa.

§ 23. W zależności od potrzeb i specyfiki zakładu należy ustalić:

- 1) komórkę organizacyjną zobowiązaną do prowadzenia ewidencji i opracowywania analiz pożarów,
- 2) zasady (zakres) prowadzenia ewidencji pożarów,
- 3) zasady zgłaszania zaistniałych pożarów do jednostki nadrzędnej,
- 4) sposoby informowania o powstałych pożarach odpowiednich komórek organizacyjnych dla potrzeb wewnętrznych zakładu,
- 5) zasady i częstotliwość opracowywania analiz pożarów oraz ich wykorzystania w działaniach propagandowo-uświadamiających wewnątrz zakładu,
- 6) tryb powoływania komisji dla zbadania przyczyny powstania i rozprzestrzeniania się pożaru,
- 7) formy wykorzystywania wniosków z badania przyczyn powstania i rozprzestrzeniania się pożaru w działaniach na rzecz poprawy warunków ochrony przeciwpożarowej zakładu.

§ 24. W zależności od specyfiki i potrzeb zakładu należy ustalić:

- 1) komórkę organizacyjną kierującą i koordynującą działalność informacyjno-ostrzegawczą i propagandową w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- 2) formy działalności informacyjno-propagandowej (komunikaty, pogadanki, artykuły itp.),
- 3) możliwości wykorzystywania dla potrzeb propagandy przeciwpożarowej gazetek ściennych, gablot, radiowęzłów, gazet zakładowych itp.,
- 4) zasady współdziałania z organizacjami politycznymi i społecznymi w zakresie włączenia ich do działalności informacyjno-ostrzegawczej i propagandy przeciwpożarowej,
- 5) formy wykorzystania ewidencji i analizy pożarów dla działalności informacyjno-ostrzegawczej.

§ 25. Ustalenia regulaminu powinny uwzględniać warunki zakładu oraz zagrożenie związane z technologią i urządzeniami technicznymi, których znajomość posiadają właściwi pracownicy inżynierjno-techniczni.

Należy przyjąć zasadę, że opracowanie regulaminu powinno być powierzone kompetentnym pracownikom zakładu, a nie przekazywane specjalistom z zewnątrz jak np. pracownikom ochrony przeciwpożarowej nie zatrudnionym bezpośrednio w danym zakładzie pracy.

WYTYCZNE W SPRAWIE ZASAD POWOŁYWANIA ORAZ ZAKRESU DZIAŁANIA KOMISJI POŻAROWO-TECHNICZNYCH I POGOTOWIA PRZECIWPOŻAROWEGO

§ 1.1. Komisja pożarowo-techniczna zwana dalej „komisją”, stanowi zespół doradczy dyrektora zakładu pracy do spraw ochrony przeciwpożarowej.

2. W skład komisji wchodzi:

— jako przewodniczący

— zastępca dyrektora w którego gestii znajdują się sprawy ochrony przeciwpożarowej,

— jako członkowie:

- główny technolog,
- główny mechanik,
- główny energetyk,
- główny specjalista ds. pomiarów i automatyki,
- przedstawiciel służby inwestycyjnej,
- pracownik prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej,
- przedstawiciel służby BHP,
- przedstawiciel związków zawodowych (rady pracowniczej).

Skład komisji może być zwiększony względnie zmieniony, w zależności od charakteru i potrzeb zakładu.

W dużych zakładach mogą być powołane dla poszczególnych oddziałów (wydziałów, zakładów) podkomisje pożarowo-techniczne, podlegające głównej komisji pożarowo-technicznej zakładu.

§ 2.1. Komisja działa w oparciu o roczny plan pracy zatwierdzony przez dyrektora zakładu w którym ustala się terminy oraz przedmiot kontroli i posiedzeń.

2. Posiedzenia komisji powinny odbywać się nie rzadziej niż 2 razy w roku (w okresie wiosennym i jesiennym).

W razie potrzeby dyrektor zakładu może zwołać dodatkowe posiedzenie komisji.

3. Do podstawowych zadań komisji należy:

- 1) przeprowadzanie okresowych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej obiektów zakładu, analizowanie wyników tych kontroli oraz przedkładanie dyrektorowi zakładu wniosków zmierzających do wyeliminowania występujących nieprawidłowości,
- 2) okresowe dokonywanie kompleksowej oceny stanu ochrony przeciwpożarowej zakładu oraz przedkładanie dyrektorowi zakładu wniosków wypływających z tej oceny,
- 3) opiniowanie zakładowych zarządzeń, wytycznych i regulaminów oraz ważniejszych instrukcji z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

4) opiniowanie dokumentacji inwestycyjnej, jeśli zamierzone inwestycje wpływają w istotny sposób na zagrożenie pożarowe w zakładzie.

4. Podczas przeprowadzenia kontroli stanu ochrony ppoż. obiektów zakładu komisja powinna sprawdzać w szczególności:

- 1) prawidłowość procesów technologicznych,
- 2) stan i prawidłowość funkcjonowania urządzeń technicznych,
- 3) stan i prawidłowość eksploatacji dróg i środków transportu, w tym dróg ewakuacyjnych i pożarowych,
- 4) stan obiektów budowlanych,
- 5) rozmieszczenie i gospodarkę materiałami palnymi,
- 6) stan urządzeń i sprzętu przeciwpożarowego, środków gaśniczych i alarmowych oraz zaopatrzenia wodnego do celów przeciwpożarowych,
- 7) aktualność wewnętrznych instrukcji i przepisów przeciwpożarowych.

5. Działalność komisji powinna być udokumentowana w postaci protokołów z kontroli i posiedzeń.

6. Protokoły z posiedzeń komisji powinny zawierać wnioski i zalecenia zmierzające do:

- a) usunięcia zaniedbań, braków i usterek wpływających na zwiększenie zagrożenia pożarowego,
- b) zmniejszenia lub usunięcia istniejących zagrożeń pożarowych w wyniku przedsięwzięć organizacyjno-technicznych.

7. Obowiązkiem komisji jest stałe sprawdzanie wdrażania jej wniosków, przyjętych do wykonania w oparciu o odnośne decyzje dyrektora zakładu.

§ 3.1. Wszyscy członkowie komisji powinni posiadać specjalistyczne przeszkolenie według „Programu nr II/Z szkolenia komisji pożarowo-technicznych” zatwierdzonego przez Komendanta Głównego Straży Pożarnych w dniu 15 marca 1970 roku.

§ 4.1. Pogotowia przeciwpożarowe należy powoływać w pomieszczeniach (zespołach pomieszczeń) i obiektach o dużym zagrożeniu pożarowym.

2. Pogotowia przeciwpożarowe powołuje dyrektor (kierownik) zakładu na wniosek służby ochrony przeciwpożarowej.

3. Pogotowia przeciwpożarowe powinny być tworzone spośród pracowników zatrudnionych w danym pomieszczeniu (zespole pomieszczeń) lub obiekcie dla poszczególnych zmian pracy.

4. Celem działania pogotowia jest utrzymanie ochrony przeciwpożarowej na właściwym poziomie oraz gaszenie powstałych pożarów w zarodku

i niedopuszczenie do ich rozprzestrzeniania się.

§ 5.1. Ramowy schemat organizacyjny oraz zakres obowiązków pogotowia przeciwpożarowego:

RAMOWY SCHEMAT ORGANIZACYJNY ORAZ ZAKRES OBOWIĄZKÓW
CZŁONKÓW POGOTOWIA PRZECIWOPOŻAROWEGO

Zmiana brygada	Funkcja	OBOWIĄZKI CZŁONKÓW POGOTOWIA	
		W zakresie zapobiegania pożarom	na wypadek pożaru
1	2	3	4
I, II, III, IV	Dowódca	Współpracuje z kierownikiem wydziału (działu) w sprawach dotyczących ochrony przeciwpożarowej. Sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów, regulaminów i instrukcji przeciwpożarowych oraz stanem sprzętu i urządzeń gaśniczych	Do czasu przybycia jednostek straży pożarnych kieruje akcją gaśniczą
I, II, III, IV	Z-ca dowódcy	Wspólnie z dowódcą nadzoruje przestrzegania przepisów przeciwpożarowych oraz melduje dowódcy o stwierdzonych brakach i zaniedbaniach. Wykonuje inne polecenia dowódcy.	Bierze udział w akcji gaśniczej
I, II, III, IV	Pomocnik I	Dokonyje kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej pomieszczeń przed ich zamknięciem, pełni posterunki podczas wykonywania prac z otwartym ogniem, sprawdza gotowość podręcznego sprzętu gaśniczego, melduje dowódcy o potrzebach w zakresie porządkowania terenów przyległych do obiektów. Wykonuje inne polecenia dowódcy.	Bierze udział w akcji gaśniczej
I, II, III, IV	Pomocnik II	Przestrzega nietarasowania wyjść i dróg ewakuacyjnych, podręcznego sprzętu oraz urządzeń gaśniczych, rozdzielni i wyłączników elektrycznych. Wykonuje inne polecenia dowódcy.	Zawiadamia o powstaniu pożaru jednostkę straży pożarnej (określić jaką jednostkę, podać nr tel.). Z chwilą przybycia straży jest jej pilotem

Uwaga: Skład ilościowy pogotowia ustala się w zależności od potrzeb lokalnych.

§ 6.1. Członkowie pogotowia przeciwpożarowego powinni być przeszkoleni według następującego ramowego programu szkolenia:

P R O G R A M
SZKOLENIA CZŁONKÓW POGOTOWIA PRZECIWOPOŻAROWEGO

Lp.	T e m a t y k a	Ilość godzin	
		wykładow	ćwiczeń
1.	Organizacja pogotowia przeciwpożarowego. Zadania i obowiązki dowódcy pogotowia: 1) W zakresie zapobiegania pożarom, 2) W zakresie zwalczania pożarów.	1	
2.	Zadania i obowiązki członków pogotowia:	1	
2.1.	W zakresie zapobiegania pożarom: 1) nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych przez współpracowników, 2) nadzór nad utrzymaniem czystości, ładu i porządku na stanowiskach pracy, 3) nadzór nad zachowaniem wolnych dojazdów do stanowisk sprzętu gaśniczego, urządzeń elektrycznych oraz właściwej eksploatacji dróg i przejść ewakuacyjnych,		
2.2.	4) zakres czynności po zakończeniu pracy W zakresie alarmowania i zwalczania pożarów: 1) alarmowanie straży pożarnej, 2) gaszenie pożarów, 3) współdziałanie ze strażą pożarną, 4) ewakuacja ludzi i mienia,		
3.	Obsługa sprzętu gaśniczego i ochronnego 1) charakterystyka urządzeń i środków gaśniczych, 2) zakres stosowania środków gaśniczych, 3) skuteczność gaśnicza środków gaśniczych na podstawie ćwiczeń Razem	2	1

2. Obowiązek szkolenia członków pogotowia przeciwpożarowego spoczywa na kierowniku ko-

mórki organizacyjnej zakładu, w której powołano pogotowie ppożarowe.

ZARZĄDZENIE NR 4 MINISTRA PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO I LEKKIEGO

z dnia 17 czerwca 1985 r.

w sprawie stosowania urządzeń gaśniczych i zabezpieczających zraszczowych, urządzeń sygnalizacji pożaru oraz agregatów z chemicznymi środkami gaśniczymi w obiektach przemysłu chemicznego i lekkiego

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. nr 20, poz. 106) zarządza się co następuje:

§ 1. Wprowadza się:

- 1) „Wytyczne w sprawie stosowania urządzeń gaśniczych i zabezpieczających zraszczowych w obiektach przemysłu chemicznego i lekkiego” stanowiące załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.
- 2) „Wytyczne w sprawie stosowania urządzeń sygnalizacji pożaru w obiektach przemysłu chemicznego i lekkiego” stanowiące załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.
- 3) „Wytyczne w sprawie stosowania agregatów z chemicznymi środkami gaśniczymi w obiektach przemysłu chemicznego i lekkiego” stanowiące załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Wytyczne, o których mowa w § 1 pkt. 1 (i 2) mają zastosowanie przy odbudowie, przebudowie, rozbudowie lub budowie nowych obiektów przemysłu chemicznego i lekkiego, natomiast wytyczne wymienione w § 1 pkt. 3, również do

obiektów istniejących w chwili wejścia w życie zarządzenia.

§ 3. Wytyczne, o których mowa w § 1, nie dotyczą:

- 1) baz paliw płynnych Centrali Produktów Naftowych „CPN”,
- 2) stacji paliw płynnych,
- 3) obiektów podlegających kontroli urzędów górniczych.

§ 4. Wytyczne, o których mowa w § 1 pkt. 1 (i 2), nie dotyczą:

- 1) inwestycji, dla których przed dniem wejścia w życie „wytycznych” założenia techniczno-ekonomiczne, a przy projektowaniu jednostadionowym projekt techniczny, zostały zatwierdzone zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 2) obiektów dopuszczonych do eksploatacji przed dniem wejścia w życie „wytycznych”.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Przemysłu Chemicznego i Lekkiego.
wz. J. Sidorowicz

Załączniki do zarządzenia nr 4 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 17 czerwca 1985 r. (poz. 17)

Załącznik nr 1

WYTYCZNE W SPRAWIE STOSOWANIA URZĄDZEŃ GAŚNICZYCH I ZABEZPIECZAJĄCYCH ZRASZACZOWYCH W OBIEKTACH PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO I LEKKIEGO

Do zabezpieczenia obiektów przemysłu chemicznego i lekkiego o dużym zagrożeniu pożarowym należy stosować stałe lub półstałe urządzenia gaśnicze oraz urządzenia zabezpieczające zraszczowe.

§ 1. Stałe urządzenia gaśnicze należy stosować do zabezpieczenia:

- 1) Pomieszczeń produkcyjnych i pomocniczych zaliczonych do I lub II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego o powierzchni powyżej 500 m² i obciążeniu ogniowym ponad 50 kg/m².
- 2) Pomieszczeń magazynowych zaliczonych do I i II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego o powierzchni ponad 500 m² oraz zaliczonych do III kategorii niebezpieczeństwa pożarowego o powierzchni ponad 1000 m², bez względu na obciążenie ogniowe.
- 3) Miejsc w pomieszczeniach o powierzchni powyżej 1000 m², w których miejscowe obciążenie ogniowe pochodzące od cieczy, gazów i ciał stałych klasyfikujących do I i II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego przekracza 200 kg/m². Pod pojęciem „miejsce” należy rozumieć część pomieszczenia o powierzchni co najmniej 100 m².
- 4) Magazynów wysokiego składowania przeznaczonych do przechowywania materiałów pal-

nych lub materiałów niepalnych w opakowaniach z materiałów palnych.

- 5) Magazynów wyrobów gumowych spienionych i tworzyw sztucznych piankowych (np. gumy piankowej, polistyrenu, poliuretanu itp.) zaliczonych do III kategorii niebezpieczeństwa pożarowego o powierzchni ponad 500 m².
- 6) Magazynów wyrobów gumowych i tworzyw sztucznych innych niż wymienione w pkt. 5, o powierzchni ponad 1000 m².
- 7) Magazynów surowców włókienniczych, tkanin i wyrobów przemysłu lekkiego, zaliczonych do III kategorii niebezpieczeństwa pożarowego, o powierzchni ponad 1000 m².
- 8) Pomieszczeń produkcyjnych w zakładach włókienniczych, zaliczonych do III kategorii niebezpieczeństwa pożarowego, w których prowadzi się procesy z materiałami stałymi w postaci rozluźnionej lub rozdrobnionej (np. pomieszczenia wilkowni, zgrzeblarni itp.), o powierzchni powyżej 100 m² i obciążeniu ogniowym ponad 50 kg/m².
- 9) Ośrodków elektronicznej techniki obliczeniowej o znaczeniu resortowym.
- 10) Transformatorów olejowych (z olejem palnym) o mocy ponad 1000 kVA umieszczonych

wewnątrz budynków. Zalecane urządzenia: azotowe, CO₂ (gazowe) lub parowe.

- 11) Wolno stojących transformatorów olejowych (z olejem palnym) o mocy od 30 000 kVA.
- 12) Zbiorników (zbiornika) stojących nadziemnych z cieczami palnymi I i II klasy niebezpieczeństwa pożarowego:
  - 1) z dachem stałym o pojemności 2000 m³ i większej,
  - 2) z dachem pływającym o pojemności 10 000 m³ i większej o ile nie istnieją warunki określone w § 2 pkt. 1 (lit. c).
- 13) Tac ochronnych (przeciwrozlewowych) zbiorników z palnymi gazami skroplonymi o pojemności powyżej 5 m³.
- 14) Suszarek włókienniczych (urządzenia parowe).
- 15) Innych pomieszczeń, urządzeń, instalacji i miejsc składowania o dużym zagrożeniu pożarowym, a szczególnie w wypadku składowania materiałów o dużej wartości, na podstawie ustaleń zakładowej komisji pożarowo-technicznej lub biura projektów opracowującego ZTE inwestycji.

§ 2. Półstałe urządzenia gaśnicze należy stosować do zabezpieczenia:

- 1) zbiorników stojących nadziemnych z cieczami palnymi I i II klasy niebezpieczeństwa pożarowego:
  - a) o pojemności od 200—500 m³, o ile znajdują się w jednej strefie pożarowej z innymi obiektami,
  - b) o pojemności od 500 do 2000 m³ — z dachem stałym, lub od 500 do 10 000 m³ — z dachem pływającym, usytuowanych w oddzielnej strefie pożarowej w stosunku do innych zbiorników i obiektów,
  - c) o pojemności powyżej 200 m³, jeżeli w zakładzie pracy istnieje zawodowa straż pożarna.
- 2) Zbiorników stojących nadziemnych z cieczami palnymi III klasy niebezpieczeństwa pożarowego, jeżeli:
  - a) posiadają pojemność powyżej 200 m³ i zlokalizowane są w jednej strefie pożarowej ze zbiornikami i innymi obiektami zaliczonymi do I lub II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego,
  - b) posiadają pojemność powyżej 200 m³, a magazynowana ciecz podgrzewana jest powyżej temperatury zapłonu,
  - c) posiadają pojemność powyżej 1000 m³.
- 3) Tac ochronnych (przeciwrozlewowych) zbior-

ników z cieczami palnymi I i II klasy niebezpieczeństwa pożarowego o pojemności 500 m³ i większej.

- 4) Łapaczek ścieków zaliczonych do I i II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego o pojemności powyżej 500 m³.

§ 3. Ustalenia § 2 pkt. 3 (i 4) nie mają zastosowania w zakładach, w których istnieją zawodowe straże pożarne.

§ 4. Urządzenia zabezpieczające zraszczazowe należy stosować do zabezpieczenia:

- 1) Stanowisk nalewowo-spustowych dla co najmniej 4 cystern kolejowych lub samochodowych, zaliczonych do I lub II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego.
- 2) Urządzeń technologicznych na otwartej przestrzeni zawierających ciecz palną lub gazy skroplone, zaliczonych do I lub II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego, o pojemności powyżej 50 m³ w wypadkach, gdy zabudowa jest co najmniej dwupoziomowa.
- 3) Zbiorników stojących i leżących nadziemnych z cieczami palnymi I i II klasy niebezpieczeństwa pożarowego o pojemności 200 m³ i większej.
- 4) Grup zbiorników stojących i leżących nadziemnych z cieczami palnymi I i II klasy niebezpieczeństwa pożarowego o łącznej pojemności powyżej 200 m³.
- 5) Zbiorników wolnostojących z cieczami palnymi I i II klasy niebezpieczeństwa pożarowego o pojemności powyżej 10 m³ do 200 m³, o ile w jednej strefie pożarowej z tymi zbiornikami znajdują się inne obiekty zaliczone do I lub II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego.
- 6) Zbiorników nadziemnych z palnymi gazami skroplonymi o pojemności 5 t i większej.
- 7) Elementów konstrukcyjnych budynków, otworów okiennych i drzwiowych oraz pasów powierzchni w pomieszczeniach, w innych uzasadnionych przypadkach (np. w celu niedopuszczenia do zniszczenia elementów konstrukcji budowlanych, rozprzestrzenienia się pożaru na sąsiednie pomieszczenia itp.) — w zależności od ustaleń zakładowej komisji pożarowo-technicznej lub biura projektów opracowującego ZTE inwestycji w porozumieniu z inwestorem.
- 8) Napełniałni butli acetylenowych.

§ 5. Doboru rodzaju urządzenia gaśniczego lub zabezpieczającego dokonuje biuro projektów opracowujące założenia techniczno-ekonomiczne inwestycji (przy projektowaniu jednostadiowym projekt techniczny) w porozumieniu z komisją pożarowo-techniczną przyszłego użytkownika obiektu.

Załącznik nr 2

WYTYCZNE W SPRAWIE STOSOWANIA URZĄDZEŃ SYGNALIZACJI POŻARU W OBIEKTACH PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO I LEKKIEGO

§ 1. Urządzenia sygnalizacji pożaru należy stosować w budynkach, w których obciążenie ogniowe przekracza 50 kg/m²: zaliczonych do I lub II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego oraz

zaliczonych do III kategorii niebezpieczeństwa pożarowego o powierzchni ponad 500 m²;

§ 2. Samoczynna sygnalizacja alarmowa powinna być stosowana w szczególności w:

- 1) budynkach hotelowych wielokondygnacyjnych,
- 2) pomieszczeniach central telefonicznych i telegraficznych ponad 1000 NN,
- 3) pomieszczeniach instytutów i innych jednostek naukowo-badawczych z unikalną aparaturą,
- 4) ośrodkach elektronicznej techniki obliczeniowej (w pomieszczeniach: komputera, biblioteki

nośników magnetycznych i magazynu papieru),
 § 3. Urządzenia sygnalizacji pożaru należy stosować również w budynkach (pomieszczeniach) nie wymienionych w § 1 i § 2 na podstawie ustaleń zakładowej komisji pożarowo-technicznej lub biura projektów opracowującego ZTE Inwestycji, w porozumieniu z inwestorem.

Załącznik nr 3

WYTYCZNE W SPRAWIE STOSOWANIA AGREGATÓW Z CHEMICZNYMI ŚRODKAMI GAŚNICZYMI W OBIEKTACH PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO I LEKKIEGO

Lp.	Budynek, pomieszczenie, strefa pożarowa, urządzenie, instalacja	Ilość i typ agregatów	Powierzchnia podlegająca zabezpieczeniu	U w a g i
1	2	3	4	5
1.	Pompownie i rozlewnie cieczy palnych zaliczonych do I i II klasy niebezpieczeństwa pożarowego o powierzchni powyżej 300 m ²	1 agregat AP-25 lub AS-30 lub AH-25	na każde 300 m ²	Dla wiat lub powierzchni otwartych zalecane są agregaty proszkowe
2.	Magazyny gazów palnych o powierzchni powyżej 400 m ²	1 agregat AP-50	na każde 400 m ²	
3.	Magazyny cieczy palnych zaliczonych do I i II klasy niebezpieczeństwa pożarowego o powierzchni powyżej 500 m ²	1 agregat AP-50	na każde 500 m ²	Dotyczy cieczy palnych magazynowanych w beczkach lub w innych przenośnych pojemnikach.
4.	Nalewaki autocysternowe dla cieczy zaliczonych do I i II klasy niebezpieczeństwa pożarowego	agregat AP-50	na każde 2 stanowiska	
5.	Nalewki kolejowe dla cieczy zaliczonych do I i II klasy niebezpieczeństwa pożarowego	1 agregat AP-100 1 agregat AP-50	na każde 4 stanowiska na każde 2 stanowiska	
6.	Pomieszczenia produkcyjne i pomocnicze zaliczone do I i II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego o powierzchni powyżej 1000 m ² i obciążeniu ogniowym powyżej 25 kg/m ²	1 agregat AP-50 lub AP-25 lub AH-25 lub AS-60 lub AS-30	na każde 1000 m ² 500 m ² 500 m ² 1000 m ² 500 m ²	
7.	Pomieszczenia produkcyjne i pomocnicze oraz place składowe zaliczone do III kategorii niebezpieczeństwa pożarowego o powierzchni powyżej 1000 m ² i obciążeniu ogniowym powyżej 50 kg/m ²	1 agregat AP-50 lub AP-25 lub AH-25 lub AS-60 lub AS-30	na każde 1500 m ² 750 m ² 750 m ² 1000 m ² 750 m ²	
8.	Pomieszczenia magazynowe nie wymienione w poz. 2 i 3 oraz place składowe, zaliczone do I i II kategorii niebezpieczeństwa pożarowego, o powierzchni powyżej 1000 m ²	1 agregat AP-50 lub AP-25 lub AH-25 lub AS-60 lub AS-30	na każde 1000 m ² 500 m ² 500 m ² 1000 m ² 500 m ²	

§ 1. Agregaty z chemicznymi środkami gaśniczymi należy stosować do zabezpieczenia budynków, pomieszczeń, składowisk, urządzeń i instalacji, zgodnie z warunkami podanymi w powyższej tabeli:

§ 2. Urządzenia i instalacje technologiczne zlokalizowane na otwartej przestrzeni należy wyposażać w agregaty z chemicznymi środkami gaśniczymi stosownie do potrzeb.

§ 3. Ilość, typ i miejsce ustawienia agregatów, o których mowa w § 1 i 2 ustala zakładowa komisja pożarowo-techniczna lub, w przypadku budowy nowego obiektu, biuro projektów opracowujące ZTE (przy projektowaniu jednostadionowym — projekt techniczny) inwestycji.

§ 4. W przypadku występowania pomieszczeń z podestami obsługowymi przy ustalaniu wyposażenia w agregaty z chemicznymi środkami gaśniczymi należy brać pod uwagę również powierzchnię tych podestów.

§ 5. W uzasadnionych wypadkach (np. w pomieszczeniach, w których odbywa się pełnienie gazów palnych do butli, w których znajduje się duża ilość urządzeń i aparatów z gazami palnymi pod ciśnieniem itp.) można stosować większe ilości agregatów z chemicznymi środkami gaśniczymi niż to wynika z poz. 6 tabeli podanej w § 1.

§ 6. Dopuszcza się stosowanie innych typów i wielkości agregatów niż wymienione w § 1

pod warunkiem zapewnienia równoważnej ilości środka gaśniczego dostosowanego do gaszenia danej grupy pożaru.

§ 7. Niezależnie od obowiązku stosowania agregatów z chemicznymi środkami gaśniczymi wg za-

sad określonych w paragrafach od 1 do 6 pomieszczenia należy wyposażać w wymagane ilości podręcznego sprzętu gaśniczego (gaśnice, koce gaśnicze), zgodnie z przepisami obowiązującymi w tym zakresie.

18

ZARZĄDZENIE NR 9 MINISTRA PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO I LEKKIEGO

z dnia 14 sierpnia 1985 r.

w sprawie wytycznych dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego terenów stogowania słomy lnianej i konopnej zakładów lniarskich i roszarniczych resortu przemysłu chemicznego i lekkiego

Na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. nr 20, poz. 106) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się do stosowania „Wytyczne w sprawie zabezpieczenia przeciwpożarowego terenów stogowania słomy lnianej i konopnej zakładów lniarskich i roszarniczych resortu przemysłu chemicznego i lekkiego”, stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 2. „Wytyczne”, o których mowa w § 1, mają zastosowanie zarówno do terenów stogowania istniejących w chwili wejścia w życie zarządzenia,

jak i do terenów stogowania nowo organizowanych.

§ 3. Tracą moc „Wytyczne Ministra Przemysłu Lekkiego z dnia 6 lutego 1975 r. w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej na stogowiskach słomy roszarniczej zakładów lniarskich resortu przemysłu lekkiego”.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 1985 r.

Minister Przemysłu Chemicznego i Lekkiego:
E. Grzywa

Załącznik do zarządzenia nr 9 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 14 sierpnia 1985 r. (poz. 18)

WYTYCZNE W SPRAWIE ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOŻAROWEGO TERENÓW STOGOWANIA SŁOMY LNIAŃEJ I KONOPNEJ ZAKŁADÓW LNIARSKICH I ROSZARNICZYCH RESORTU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO I LEKKIEGO

§ 1. Określenia.

W rozumieniu niniejszych wytycznych:

1. „Stogowisko” jest to miejsce (powierzchnia terenu) znajdujące się pod stogiem lub przeznaczone na ustawienie stogu.

2. „Teren stogowania” jest to teren przeznaczony na ustawienie stogów na stogowiskach.

3. „Punkt skupu słomy” jest to miejsce gdzie skupowana jest od plantatorów słoma lniana i konopna.

§ 2. Rodzaje terenów stogowania:

1. W zależności od czasu przechowywania słomy lnianej i konopnej w stogach, tereny stogowania dzielą się na stałe i okresowe.

2. Stałe tereny stogowania czynne są przez cały rok, a okresowe organizowane są na czas odbioru plonów od plantatorów i podlegają całkowitej likwidacji do 30 kwietnia następnego roku.

§ 3. Lokalizacja terenów stogowania.

Stałe tereny stogowania urządzić się na terenach własnych zakładów lub użytkowanych na podstawie wieloletniej dzierżawy, natomiast tereny okresowe — na terenach własnych lub dzierżawionych na okres do jednego roku.

§ 4. Ogrodzenie terenów stogowania.

1. Potrzebę ogrodzenia terenów stogowania ustala dyrektor przedsiębiorstwa po zasięgnięciu opinii komisji pożarowo-technicznej.

2. Tereny stogowania nieogrodzone należy oznaczać tablicami ostrzegawczymi z zakazem wstępu dla osób postronnych. Zakaz powinien być wprowadzony w uzgodnieniu z terenowymi władzami

administracyjnymi i uwarunkowany egzekwowaniem go przez organy MO.

§ 5. Drogi dojazdowe i wewnętrzne.

1. Drogi dojazdowe prowadzące od dróg publicznych na tereny stogowania powinny umożliwiać przejazd samochodów pożarniczych i środków transportowych do przewożenia słomy.

2. Przy drogach dojazdowych powinny być ustawione tablice informacyjno-ostrzegawcze o zakazie palenia papierosów oraz tablice wskazujące kierunek, odległość i rodzaj punktów czerpania wody.

3. Drogi prowadzące do punktów czerpania wody do celów gaśniczych powinny być utwardzone, by w każdej porze roku były dostępne dla ciężkich środków transportowych i samochodów pożarniczych.

§ 6. Lokalizacja poszczególnych stogów i stodół oraz ich pojemność.

1. Przy ustawianiu stogów oraz przy budowie wiat i stodół na słomę lnianą i konopną powinny być zachowane następujące odległości:

1) stogi i wiaty:

a) od lasów, zagajników i innych terenów zadrzewionych	— 100 m,
b) od torów kolejowych	— 50 m,
c) od budynków przemysłowych własnego zakładu	— 50 m,
d) od pozostałych budynków	— 100 m,
e) od sąsiednich stogów i wiat (licząc od linii brzegowych)	— 50 m,
f) od dróg publicznych	— 50 m.

- g) od urządzeń i przewodów linii elektrycznych wysokiego napięcia — 25 m,
  - h) od linii elektrycznych niskiego napięcia przewidzianych dla potrzeb stogowania — 10 m,
  - i) od ogrodzenia stogowiska — 15 m,
- 2) stodoły o konstrukcji palnej:
- a) od lasów, zagajników i innych terenów zadrzewionych — 100 m,
  - b) od torów kolejowych — 50 m,
  - c) od dróg publicznych — 30 m,
  - d) od innych budynków — zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 3.07.1980 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki (Dz.U. nr 17, poz. 62),
- 3) stodoły o konstrukcji niepalnej:
- a) od lasów, zagajników i innych terenów zadrzewionych — 50 m,
  - b) od torów kolejowych — 30 m,
  - c) od dróg publicznych — 20 m,
  - d) od innych budynków — zgodnie z przepisami rozporządzenia MAGTOS z dnia 3.07.1980 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki.

2. Wielkość stogu ze słomą lnianą lub konopną — tak nieodziarnioną, jak i odziarnioną, nie może przekroczyć 4000 m³ w stanie świeżym, bezpośrednio po zakończeniu jej składowania.

3. Stogi ustawiane na ścierniskach lub na terenach porośniętych wysoką trawą i chwastami należy oborywać w odległości 5 m od ich linii brzegowych. Szerokość zaoranego pasa powinna wynosić przynajmniej 1 m.

4. Oborywanie stogów, jak wyżej, obowiązuje na każdym terenie w przypadku wykorzystywania przestrzeni między stogami do siania lub suszenia słomy lnianej i konopnej. Dopuszcza się wykorzystywanie przestrzeni między stogami dla celów rolniczych za zgodą dyrektora przedsiębiorstwa.

§ 7. Instalacje i urządzenia.

1. Stogi na stałych terenach stogowania powinny być zabezpieczone przed skutkami wyładowań atmosferycznych urządzeniami piorunochronnymi wykonanymi zgodnie z obowiązującymi przepisami. Przy wyborze miejsc na okresowe tereny stogowania należy unikać wzniesień terenu, bardziej narażonych na wyładowania atmosferyczne.

2. Dla stałych terenów stogowania na których praca odbywa się również w porze nocnej, należy przewidzieć oświetlenie miejsc pracy i tras dojazdowych.

3. Zasilanie w energię elektryczną transporterów używanych do stogowania względnie innych maszyn powinno być wykonane przewodem opornym przenośnym z gniazd hermetycznych ze stykiem zerującym (przy transformatorze uzie-

mionym — ze stykiem uziemionym), rozmieszczonym na słupach na terenie stogowania. Silniki transporterów i innych maszyn powinny być budowy zamkniętej i dodatkowo osłonięte przed zaśmieceniem spadającą słomą.

§ 8. Środki transportowe.

1. Do transportu słomy lnianej i konopnej mogą być stosowane:

- 1) samochody ciężarowe,
- 2) ciągniki spalinowe, które posiadają sprawne, okresowo kontrolowane urządzenia odiskierne, wykonane według wzoru fabrycznego dla ciągników stosowanych w rolnictwie, względnie inne odpowiadające wymogom,
- 3) lokomotywy bezpaleniskowe — na własnych bocznicach kolejowych.

2. Podjeżdżanie spalinowymi środkami transportowymi pod stóg winno odbywać się od strony zawietrznej, przy czym rury wydechowe powinny pozostawać po stronie zewnętrznej w stosunku do stogu. Podczas załadunku lub rozładunku słomy silniki środków transportowych należy zgasić lub utrzymywać na możliwie najmniejszych obrotach.

3. Przy wjeżdżaniu spalinowych środków transportowych do stodoł należy dodatkowo zabezpieczyć rury wydechowe urządzeń odiskiernych w sposób całkowicie wykluczający wydostawanie się iskiei na zewnątrz, np. nasadką wodnego lub mechanicznego tłumika iskiei względnie tłumika iskiei z tkaniny azbestowej. Decyzja o dopuszczeniu danego pojazdu spalinowego do pomieszczeń pożarowo niebezpiecznych, kwalifikowanie dodatkowego urządzenia tłumiącego iskry i ustalenie formy i sposobu nadzoru na okres przebywania pojazdu w pomieszczeniu należy do kierownika zakładu.

§ 9. Środki gaśnicze i podręczny sprzęt pożarniczy.

1. Teren stogowania słomy lnianej i konopnej powinien mieć zapewniony zapas wody do gaszenia pożaru wystarczający na przeciąg co najmniej 6 godzin akcji gaśniczej przy poborze 20 l/s, tj. ok. 450 m³, usytuowany:

- 1) dla stałych terenów stogowania — nie dalej niż 500 m od najdalej położonego stogu,
- 2) dla okresowych terenów stogowania (jako warunek przy ustalaniu lokalizacji) — nie dalej niż 1000 m od granicy terenu stogowania.

2. Na każde 4 stogi należy przewidzieć (usytuowane między nimi) stoisko zadaszone ze sprzętem podręcznym do gaszenia pożarów w zarodku a mianowicie: 2 tłumice, 2 bosaki trójzębne, 2 wiadra, 1 beczkę z wodą (na okres wiosenno-letnio-jesienny) oraz 1 drabinę ciężką przystawną.

§ 10. Dozór.

1. Dla każdego terenu stogowania powinien być zorganizowany dozór, którego obsada i czas trwania (pora dzienna i nocna lub tylko nocna) zależna jest od usytuowania terenu stogowania, istnienia ogrodzenia i wielkości terenu dozoru. Ilość

dozorców oraz czas trwania dozoru określa kierownik zakładu.

2. Personel dozoru powinien być przeszkolony (przy przyjmowaniu do pracy) w zakresie zapobiegania pożarom oraz organizacji akcji alarmowej i gaśniczej na terenie stogowania. Szkolenie w powyższym zakresie powinno być powtarzane każdego roku przed rozpoczęciem akcji skupu słomy. Szkoleniem tym należy objąć nie tylko służbę dozoru, ale cały personel przewidziany do zatrudnienia na terenach stogowania w okresie odbioru plonów od plantatorów.

§ 11. Środki alarmowania.

1. Na terenie stogowania należy rozmieścić środki alarmowe (gongi, szyny, syreny itp.) w odległości 200—250 m jeden od drugiego.

2. Teren stogowania powinien mieć zapewnioną możliwość korzystania z telefonu własnego lub w najbliższym sąsiedztwie (z podaniem jego adresu i instrukcji alarmowej) dla bezpośredniego alarmowania straży pożarnej lub posterunku MO.

§ 12. Zasady postępowania na wypadek pożaru.

1. Instrukcja o postępowaniu na wypadek pożaru powinna być umieszczona w widocznym miejscu na budynku wagi, w biurze punktu skupu oraz w pomieszczeniu dla dozorców.

2. W przypadku powstania pożaru każdy kto go zauważy zobowiązany jest wszcząć alarm wewnętrzny (na terenie stogowania) oraz spowodować niezwłocznie zaalarmowanie jednostek straży pożarnej i przystąpić do akcji gaśniczej przy wykorzystaniu sprzętu podręcznego i środków znajdujących się na terenie stogowania.

ZARZĄDZENIE NR 5/86 SEKRETARZA NAUKOWEGO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

z dnia 22 marca 1986 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej i określenia obowiązków oraz odpowiedzialności za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w jednostkach PAN

Na podstawie art. 6 ust. 1 i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. nr 20 poz. 106) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Sekretarza Naukowego PAN nr 11/76 z dnia 9 lipca 1976 r. w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej i określenia obowiązków oraz odpowiedzialności za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w jednostkach organizacyjnych PAN wprowadza się następujące zmiany:

1. § 2 ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie: „Główny inspektor ochrony przeciwpożarowej, który pod względem organizacyjnym podlega dyrektorowi Biura Spraw Obronnych, a pod względem fachowym Komendantowi Głównemu Straży Pożarnej.”

2. § 2 ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie: „Za-

razdach Administracyjnych Placówek PAN w Warszawie oraz Instytutach: Chemii Fizycznej i Maszyn Przepływowych — stanowiska pracy oficerów i chorążych pożarnictwa lub specjalistów ds. ochrony przeciwpożarowej”.

3. § 7 otrzymuje brzmienie: „Kierownicy jednostek organizacyjnych wymienionych w § 2 ust. 1 pkt 2 utworzą w ramach posiadanych limitów osobowych stanowiska pracy przewidziane dla służb ochrony przeciwpożarowej”.

4. Załącznik nr 1 do zarządzenia otrzymuje brzmienie ustalone w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Sekretarz Naukowy:
Z. Kaczmarek

Załącznik do zarządzenia nr 5/86 Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk z dnia 22 marca 1986 r. (poz. 19)

1. Służba ochrony przeciwpożarowej w Zarządzie Administracyjnym Placówek PAN w Warszawie koordynuje działalność w tym zakresie jednostek organizacyjnych PAN, mających siedzibę na terenie stołecznego województwa warszawskiego, z wyjątkiem Instytutu Chemii Fizycznej i Instytutu Chemii Organicznej PAN.

2. Służba ochrony przeciwpożarowej w Instytucie Chemii Fizycznej PAN, koordynuje działalność w tym zakresie w Instytutach: Chemii Fizycznej i Chemii Organicznej PAN oraz w podległych tym instytutom zakładach doświadczalnych.

3. Służba ochrony przeciwpożarowej w Instytucie Maszyn Przepływowych PAN w Gdańsku, koordynuje działalność w tym zakresie wszystkich

jednostek organizacyjnych PAN usytuowanych w regionie nadmorskim.

4. Służba ochrony przeciwpożarowej w Zarządzie Administracyjnym PAN w Krakowie, koordynuje działalność w tym zakresie wszystkich jednostek organizacyjnych PAN usytuowanych w zasięgu działania Oddziału PAN w Krakowie i Oddziału PAN w Katowicach.

5. Służba ochrony przeciwpożarowej w Zarządzie Administracyjnym PAN w Poznaniu, koordynuje działalność w tym zakresie wszystkich jednostek organizacyjnych PAN usytuowanych w zasięgu działania Oddziału PAN we Wrocławiu i Oddziału PAN w Poznaniu.

**ZARZĄDZENIE NR 21 PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU DO SPRAW RADIA I TELEWIZJI
„POLSKIE RADIO I TELEWIZJA”**

z dnia 19 czerwca 1986 r.

w sprawie organizacji ochrony przeciwpożarowej oraz określenia obowiązków i odpowiedzialności za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w aparacie wykonawczym, przedsiębiorstwach i jednostkach podporządkowanych Komitetowi do Spraw Radia i Telewizji „Polskie Radio i Telewizja”

Na podstawie art. 6 ust. 1 i art. 17 ust. 1, ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 1975 r. nr 20, poz. 106), zarządza się, co następuje:

§ 1.1. Koordynację i nadzór nad całokształtem zagadnień ochrony przeciwpożarowej w Komitecie do Spraw Radia i Telewizji „Polskie Radio i Telewizja”, zwanym dalej Komitetem, sprawuje Dyrektor Departamentu Spraw Obronnych, który spełnia te zadania przez Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej.

2. Sprawy ochrony przeciwpożarowej w Komitecie prowadzą:

1) w Zarządzie Komitetu — Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej, podległy organizacyjnie Dyrektorowi Departamentu Spraw Obronnych, a w zakresie spraw operacyjno-technicznych i personalnych funkcjonariuszy pożarnictwa — Komendantowi Głównemu Straży Pożarnych,

2) w państwowej jednostce organizacyjnej „Polskie Radio i Telewizja” w Warszawie — Inspektorat Ochrony Przeciwpożarowej, podległy organizacyjnie Dyrektorowi Dyrekcji Techniczno-Administracyjnej i nadzorowany bezpośrednio przez Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej.

3. Sprawy ochrony przeciwpożarowej są prowadzone w ramach jedno- lub wieloosobowego stanowiska pracy w następujących jednostkach organizacyjnych p.j.o. „Polskie Radio i Telewizja”:

1) Ośrodkach Radiowo-Telewizyjnych w Katowicach, Poznaniu, Szczecinie i Wrocławiu.

2) Ośrodkach Telewizyjnych w Gdańsku, Krakowie i Łodzi,

3) w szczególnie uzasadnionych przypadkach w innych jednostkach organizacyjnych nie wymienionych w pkt. 1 i 2.

4. W jednostkach organizacyjnych p.j.o. „Polskie Radio i Telewizja”, przedsiębiorstwach i jednostkach podporządkowanych Komitetowi nie wymienionych w ust. 2 i 3 prowadzenie spraw ochrony przeciwpożarowej, kierownicy (dyrektorzy, redaktorzy naczelni) powierzają wyznaczonemu przez nich pracownikowi, posiadającemu odpowiednie przeszkolenie pożarnicze.

5. Pracownicy prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej podlegają pod względem służbowym kierownikom (dyrektorom, redaktorom naczelnym lub ich zastępcom) jednostek organizacyjnych wymienionych w ust. 3 i 4, a pod względem funkcjonalnym Głównemu Inspektorowi Ochrony Przeciwpożarowej.

6. Szczegółowe zadania Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej oraz ramowe zadania komórek (pracowników) prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej w aparacie wykonawczym, przedsiębiorstwach i jednostkach podporządkowanych Komitetowi określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 2.1. Liczbę i rodzaje stanowisk pracy dla oficerów i chorążych pożarnictwa ustala Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej za zgodą Komendanta Głównego Straży Pożarnych.

2. Liczbę i rodzaje stanowisk nie wymienionych w pkt. 1 ustalają kierownicy jednostek organizacyjnych p.j.o. „Polskie Radio i Telewizja”, przedsiębiorstw i jednostek podporządkowanych Komitetowi po zasięgnięciu opinii Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej.

§ 3. Dyrektorzy Departamentów i Biur Zarządu Komitetu wykonują zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej w ramach ich działalności merytorycznej.

§ 4. Kierownicy (redaktorzy naczelni, dyrektorzy) jednostek organizacyjnych p.j.o. „Polskie Radio i Telewizja” oraz przedsiębiorstw i jednostek podporządkowanych Komitetowi, ponad obowiązki wynikające z postanowień art. 8 powołanej na wstępie ustawy:

1) analizują stan ochrony przeciwpożarowej w użytkowanych obiektach oraz zapewniają w rocznych oraz wieloletnich planach gospodarczych odpowiednie środki na realizację zadań mających na celu stworzenie właściwych warunków ochrony przeciwpożarowej,

2) określają w wewnętrznych regulaminach organizacyjnych zakresy obowiązków i odpowiedzialności dla podległych im komórek organizacyjnych, służb i pracowników za stan ochrony przeciwpożarowej w ramach ich działalności merytorycznej,

3) powołują komisję pożarowo-techniczną jako zespół doradczy w sprawach ochrony przeciwpożarowej i pogotowia przeciwpożarowego w oparciu o wytyczne stanowiące załącznik nr 2 do zarządzenia, a w miarę potrzeby komisję do spraw przeciwybuchowych według zasad określonych w odrębnych przepisach,

4) zapewnią szkolenie pracowników w zakresie ochrony przeciwpożarowej, według zasad określonych w odrębnych przepisach,

5) określają zagrożenie pożarowe i wybuchowe wynikające z prowadzonych procesów technologicznych, magazynowych stosowanych substancji pożarowo-niebezpiecznych itp. oraz sposoby przeciwdziałania temu zagrożeniu,

- 6) zapewnią przestrzeganie przez pracowników przepisów i instrukcji przeciwpożarowych i wykonywanie nałożonych na nich zadań w tym zakresie oraz zastosują odpowiednie formy i środki oddziaływania w odniesieniu do tych pracowników, którzy swym działaniem lub zaniedbaniem powodują zagrożenie pożarowe,
- 7) stosują odpowiednie bodźce materialne dla pracowników wyróżniających się w działalności na rzecz przeciwpożarowego zabezpieczenia miejsca pracy,
- 8) opracują plany alarmowania kierownictwa i odpowiednich służb w przypadku zaistnienia pożaru, wybuchu względnie awarii stwarzającej takie zagrożenie,
- 9) ustalają okoliczności i przyczyny zaistniałych pożarów lub wybuchów oraz podejmują środki zaradcze w celu zapobieżenia podobnym wypadkom na przyszłość,
- 10) zapewnią fachowe dyżury i obsługę w pomieszczeniach central sygnalizacji alarmu pożaru, a w miarę potrzeby całodobowy nadzór prewencyjny,
- 11) określają zasady bezpiecznego wykonywania wszelkich czynności pożarowo-niebezpiecznych, stwarzających zagrożenie dla życia osób i mienia, a w szczególności:
  - a) prac z zastosowaniem ognia otwartego, materiałów pirotechnicznych, specjalnych efektów świetlnych, dymotwórczych itp.,
  - b) stosowania bezpiecznych pożarowo środków inscenizacji, organizacji widowni w studiach i innych pomieszczeniach przeznaczonych do realizacji programów radiowo-telewizyjnych,
- 12) zapewnią kontrolę stanu technicznego i konserwację elektrycznej sieci sygnalizacji alarmowej — pożarowej, stałych instalacji gaśniczych, urządzeń przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego, podręcznego sprzętu gaśniczego oraz innych technicznych urządzeń zabezpieczających,
- 13) podejmują inne, niezbędne działania zmierzające do skutecznego zabezpieczenia przeciwpożarowego w użytkowanych obiektach.

§ 5. Pracownicy zatrudnieni w aparacie wykonawczym, przedsiębiorstwach i jednostkach podporządkowanych Komitetowi są zobowiązani do udziału w zapobieganiu pożarom i ich zwalczaniu, a w szczególności do:

- 1) dbałości o właściwe zabezpieczenie przeciwpożarowe własnego stanowiska pracy i otoczenia oraz przestrzegania przepisów, instrukcji i wymagań ochrony przeciwpożarowej,
- 2) zgłaszania przełożonym oraz komórkom (pracownikom) do spraw ochrony przeciwpożarowej stwierdzonych nieprawidłowości w zabezpieczeniu przeciwpożarowym stanowisk pracy, urządzeń, pomieszczeń lub obiektów oraz uszkodzeń sprzętu i urządzeń pożarniczych,
- 3) odbycia szkolenia przeciwpożarowego, znajomości

zasad postępowania w razie pożaru oraz posługiwania się urządzeniami alarmowymi i gaśniczymi,

- 4) pełnienia w razie potrzeby obowiązków w pogotowiach przeciwpożarowych.

§ 6. Dyrektorzy (kierownicy) biur projektowych ponad obowiązki wynikające z § 4 są zobowiązani do:

- 1) wykorzystywania w pracach projektowych danych charakteryzujących zagrożenia pożarowe i wybuchowe oraz wskazań dotyczących zabezpieczeń przed pożarami i wybuchami opracowanych na etapie prac badawczych,
- 2) uwzględniania wymagań ochrony przeciwpożarowej w trakcie projektowania inwestycji i remontów,
- 3) zapewniania opracowania projektów zabezpieczeń przeciwpożarowych na etapie założeń techniczno-ekonomicznych i projektów technicznych,
- 4) uwzględniania przy projektowaniu osiągnięć postępu technicznego, stwarzającego możliwość realizacji efektywnych i ekonomicznych przedsięwzięć z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- 5) zorganizowania odpowiedniej informacji naukowo-technicznej z dziedziny ochrony przeciwpożarowej oraz obowiązujących w projektowaniu przepisów przeciwpożarowych,
- 6) zapewniania w miarę potrzeby, odpowiedniej współpracy z jednostkami naukowo-badawczymi z dziedziny ochrony przeciwpożarowej,
- 7) powołania komisji do spraw przeciwybuchowych według zasad określonych w odrębnych przepisach.

§ 7. Zarządzający obiektami będącymi w budowie, modernizacji lub remoncie ponad obowiązki wynikające z § 4, są zobowiązani do:

- 1) zapewnienia wykonawstwa robót budowlanych, instalacyjnych i innych zgodnie z obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi oraz odpowiedniego zabezpieczenia przeciwpożarowego obiektów stanowiących zaplecze budowy,
- 2) wyznaczania osoby odpowiedzialnej za sprawy ochrony przeciwpożarowej dla zapewnienia stałego nadzoru prewencyjnego oraz dopilnowania wykonawstwa zabezpieczeń przeciwpożarowych przewidzianych dla danej inwestycji,
- 3) zapewnienia wykonania przewidzianych dla inwestycji zabezpieczeń przeciwpożarowych przed oddaniem obiektów do eksploatacji,
- 4) zapewnienia wykonawstwa wszelkich prac pożarowo-niebezpiecznych (np. spawania, lutowania, smołowania, impregnowania, klejenia) zgodnie z obowiązującymi w tym względzie przepisami,
- 5) uzgadniania z komórkami (pracownikami) do spraw ochrony przeciwpożarowej wszelkich zmian w wykonawstwie zabezpieczeń przeciwpożarowych.

§ 8. Zasady częstotliwości i zakres przeprowa-

dzania wewnętrznych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych p.j.o. „Polskie Radio i Telewizja” przedsiębiorstwach i jednostkach podporządkowanych Komitetowi określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

§ 9. Tracą moc:

- 1) zarządzenie nr 22 Przewodniczącego Komitetu do Spraw Radia i Telewizji „Polskie Radio i Telewizja” z dnia 30 kwietnia 1984 r. w sprawie ustalenia wytycznych do szkolenia przeciwpożarowego pracowników zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Komitetu do Spraw Radia i Telewizji „Polskie Radio i Telewizja”,
- 2) zarządzenie nr 25 Przewodniczącego Komitetu do Spraw Radia i Telewizji „Polskie Radio i Telewizja” z dnia 29 maja 1984 r. w sprawie ustalenia wytycznych dotyczących uzgadniania pod względem ochrony przeciwpożarowej założeń techniczno-ekonomicznych i projektów technicznych inwestycji budowlanych oraz zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego w czasie modernizacji i remontów obiektów budowlanych

Szczegółowe zadania Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej oraz ramowe zadania komórek (pracowników) prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej w aparacie wykonawczym, przedsiębiorstwach i jednostkach podporządkowanych Komitetowi do Spraw Radia i Telewizji „Polskie Radio i Telewizja”.

§ 1. Do zakresu działania Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej należy w szczególności:

1. ogólne fachowe kierownictwo i nadzór nad działalnością aparatu wykonawczego, przedsiębiorstw i jednostek podporządkowanych Komitetowi w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz nadzorowanie działalności Inspektoratu Ochrony Przeciwpożarowej w Dyrekcji Techniczno-Administracyjnej p.j.o. „Polskie Radio i Telewizja” w Warszawie,
2. organizowanie komórek (stanowisk pracy) ds. ochrony przeciwpożarowej, określenie ich zadań oraz prowadzenie okresowej kontroli prawidłowości i skuteczności działania tych komórek (stanowisk),
3. wnioskowanie lub podejmowanie decyzji w sprawach kadrowych funkcjonariuszy pożarnictwa zajmujących stanowiska przewidziane dla oficerów i chorążych pożarnictwa,
4. określanie rejonów i zakresu działania komórek organizacyjnych (pracowników) prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej,
5. ustalanie kierunków szkolenia pracowników prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej i wytycznych dla instruktazu przeciwpożarowego pracowników aparatu wykonawczego, przedsiębiorstw

w jednostkach organizacyjnych Komitetu do Spraw Radia i Telewizji „Polskie Radio i Telewizja”,

- 3) zarządzenie nr 46 Przewodniczącego Komitetu do Spraw Radia i Telewizji „Polskie Radio i Telewizja” z dnia 26 września 1984 r. w sprawie określenia obowiązków i odpowiedzialności za stan zabezpieczenia przeciwpożarowego w jednostkach organizacyjnych Komitetu do Spraw Radia i Telewizji „Polskie Radio i Telewizja”,
- 4) zarządzenie nr 4 Zastępcy Przewodniczącego Komitetu do Spraw Radia i Telewizji Kierownika Zespołu Technicznego Radia i Telewizji z dnia 27 czerwca 1984 r. w sprawie powołania i zakresu działania komisji techniczno-koordynacyjnej do spraw ochrony przeciwpożarowej.

§ 10. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wydania.

Przewodniczący Komitetu
do Spraw Radia i Telewizji:
M. Wojciechowski

Załączniki do zarządzenia nr 21 Przewodniczącego Komitetu do Spraw Radia i Telewizji „Polskie Radio i Telewizja” z dnia 19 czerwca 1986 r. (poz. 20)

Załącznik nr 1

biorstw i jednostek podporządkowanych Komitetowi oraz sprawowanie ogólnego nadzoru nad ich realizacją,

6. organizowanie szkolenia doskonalącego dla oficerów, chorążych, branżowych specjalistów ochrony przeciwpożarowej i innych pracowników prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej oraz szkolenia polityczno-wychowawczego dla funkcjonariuszy pożarnictwa i pracowników cywilnych ds. ochrony przeciwpożarowej,

7. analizowanie stanu ochrony przeciwpożarowej w p.j.o. „Polskie Radio i Telewizja”, przedsiębiorstwach i jednostkach podporządkowanych Komitetowi oraz przedstawianie odpowiednich wniosków w tym zakresie kierownictwu Komitetu,

8. opracowywanie projektów resortowych przepisów przeciwpożarowych i opiniowanie branżowych przepisów w zakresie ochrony przeciwpożarowej,

9. ustalanie wytycznych do kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej oraz przeprowadzanie okresowych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej w jednostkach organizacyjnych p.j.o. „Polskie Radio i Telewizja”, przedsiębiorstwach i jednostkach podporządkowanych Komitetowi,

10. wprowadzanie przepisów i norm przeciwpożarowych oraz ogólny nadzór nad ich stosowaniem,

11. ustalanie podstawowych kierunków przeciwpożarowej działalności profilaktycznej oraz kontrola realizacji wydawanych w tym zakresie poleceń,

12. opiniowanie planów inwestycyjnych, rozwojowych i planów remontów w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz potrzeb wyposażenia obiektów Komitetu w urządzenia, sprzęt pożarniczy oraz systemów zabezpieczeń przeciwpożarowych inwestycji o dużym znaczeniu dla Komitetu względnie o dużym zagrożeniu pożarowym,

13. inspirowanie prac naukowo-badawczych i nadzorowanie wdrażania postępu technicznego w przeciwpożarowym zabezpieczeniu obiektów, urządzeń i procesów technologiczno-produkcyjnych oraz organizowanie informacji technicznej i wymiany doświadczeń w zakresie zagadnień pożarniczych,

14. współdziałanie z właściwymi komórkami organizacyjnymi Zarządu Komitetu w sprawach realizacji potrzeb ochrony przeciwpożarowej,

15. współdziałanie z właściwymi komórkami organizacyjnymi Zarządu Komitetu, instytucjami państwowymi i społecznymi w sprawach przygotowania komórek (pracowników) prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej do wykonywania zadań z zakresu obrony cywilnej,

16. organizowanie odpraw i narad z podległymi komórkami (pracownikami) prowadzącymi sprawy ochrony przeciwpożarowej,

17. udział w konferencjach, naradach i komisjach dotyczących ochrony przeciwpożarowej,

18. prowadzenie statystyki (ewidencji) pożarów zaistniałych w obiektach Komitetu, opracowywanie analiz i wniosków w tym zakresie oraz udział w komisjach popożarowych powołanych przez kierownictwo Komitetu,

19. organizowanie i sprawowanie kontroli w zakresie operacyjnego zabezpieczenia obiektów Komitetu oraz akcji specjalnych w przypadku wzrostu zagrożenia pożarowego,

20. współdziałanie z właściwymi terenowo komendami straży pożarnych,

21. opiniowanie wniosków o zakup sprzętu przeciwpożarowego w drodze importu,

22. wnioskowanie o ukaranie osób winnych zaniedbań z dziedziny ochrony przeciwpożarowej.

§ 2. Do zakresu działania komórek (pracowników) prowadzących sprawy ochrony przeciwpożarowej w aparacie wykonawczym, przedsiębiorstwach i jednostkach podporządkowanych Komitetowi należy w szczególności:

1. prowadzenie spraw ochrony przeciwpożarowej i bezpośredni nadzór prewencyjny nad ochroną przeciwpożarową w jednostkach organizacyjnych p.j.o. „Polskie Radio i Telewizja”, przedsiębiorstwach i jednostkach podporządkowanych Komitetowi, określonych przez Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej,

2. realizacja zadań w zakresie przeciwpożarowego zabezpieczenia jednostek wymienionych w ust. 1, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wytycznymi Komitetu,

3. prowadzenie statystyki (ewidencji) pożarów, sporządzanie analiz stanu ochrony przeciwpożarowej w jednostkach wymienionych w ust. 1 i przedstawianie kierownictwu wynikających z tej analizy wniosków,

4. współdziałanie z właściwymi komórkami organizacyjnymi i służbami w zakresie uwzględniania potrzeb ochrony przeciwpożarowej,

5. prowadzenie kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej oraz kontroli operacyjnego zabezpieczenia obiektów Komitetu,

6. opiniowanie projektów modernizacji i remontów dla obiektów, pomieszczeń, urządzeń i instalacji w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz udział w komisjach odbiorów,

7. opiniowanie potrzeb w zakresie wyposażenia obiektów w środki, urządzenia gaśnicze, sygnalizacyjno-alarmowe oraz inne techniczne systemy zabezpieczeń przeciwpożarowych,

8. opiniowanie instrukcji technologiczno-produkcyjnych, ruchowych i innych w celu uwzględnienia w nich wymagań ochrony przeciwpożarowej,

9. opracowywanie materiałów z dziedziny ochrony przeciwpożarowej na posiedzenia kierownictwa, narady gospodarcze, odprawy itp. oraz komisji pożarowo-technicznej,

10. inicjowanie działalności i udział w pracach komisji pożarowo-technicznych oraz wnioskowanie o powołanie pogotowia przeciwpożarowego,

11. prowadzenie wstępnego szkolenia przeciwpożarowego dla nowo przyjmowanych pracowników oraz współudział w organizowaniu instruktażowego szkolenia przeciwpożarowego pracowników i szkolenia przeciwpożarowego na stanowiskach pracy,

12. prowadzenie spraw kadrowych funkcjonariuszy pożarnictwa,

13. organizowanie działalności propagandowo-uświadamiającej w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz szkolenia polityczno-wychowawczego dla podległych pracowników,

14. sprawowanie nadzoru nad właściwym doborem, rozmieszczeniem i konserwacją sprzętu gaśniczego, urządzeń przeciwpożarowych, urządzeń łączności i alarmowania oraz prawidłowym wyznaczeniem, oznakowaniem i utrzymaniem dróg ewakuacyjnych i dojazdów pożarowych,

15. sporządzanie i aktualizowanie instrukcji alarmowania na wypadek pożaru oraz inicjowanie i współdziałanie w opracowywaniu i aktualizacji instrukcji przeciwpożarowych i operacyjnych planów obrony przeciwpożarowej,

16. współudział w ustalaniu warunków ochrony przeciwpożarowej przy prowadzeniu prac pożarowo niebezpiecznych, prac modernizacyjnych, adaptacyjnych oraz organizacji programów radio-telewizyjnych, stwarzających zagrożenie pożarowe,

17. organizowanie i inicjowanie działalności zakładowej ochotniczej straży pożarnej, pogotowia przeciwpożarowego oraz sprawowanie fachowego nadzoru nad ich działalnością,

18. inicjowanie i organizowanie konferencji lub narad w sprawach poprawy stanu ochrony przeciwpożarowej,

19. wykonywanie zadań na rzecz obrony cywilnej w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej na zasadach określonych w odrębnych przepisach,

20. sprawowanie nadzoru nad wprowadzaniem w życie obowiązujących aktów prawnych i nor-

matywnych z zakresu ochrony przeciwpożarowej oraz wydanych zarządzeń, poleceń służbowych itp.,

21. określanie sposobów zabezpieczania obiektów, pomieszczeń albo urządzeń po otrzymaniu zgłoszenia o wzroście zagrożenia pożarowego,

22. wnioskowanie o ukaranie pracowników nieprzestrzegających przepisów przeciwpożarowych, a w przypadku posiadania upoważnienia nakładanie grzywien w drodze mandatu karnego,

23. udział w konferencjach i naradach dotyczą-

cych ochrony przeciwpożarowej oraz w komisjach popożarowych,

24. prowadzenie obowiązującej dokumentacji i sprawozdawczości,

25. współdziałanie z właściwymi terenowo komendami straży pożarnych.

§ 3. Szczegółowy zakres działania Inspektoratu Ochrony Przeciwpożarowej w Dyrekcji Techniczno-Administracyjnej p.j.o. „Polskie Radio i Telewizja” określi w formie regulaminu Główny Inspektor Ochrony Przeciwpożarowej.

Załącznik nr 2

WYTYCZNE W SPRAWIE ZASAD POWOŁYWANIA ORAZ ZAKRESU DZIAŁANIA KOMISJI POŻAROWO-TECHNICZNYCH I POGOTOWIA PRZECIWPOŻAROWEGO W APARACIE WYKONAWCZYM, PRZEDSIĘBIORSTWACH I JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH KOMITETOWI DO SPRAW RADIA I TELEWIZJI „POLSKIE RADIO I TELEWIZJA”

§ 1.1. Komisja pożarowo-techniczna zwana dalej „komisją”, działa na podstawie art. 8 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. 1975 r. nr 20, poz. 106) i spełnia funkcję zespołu doradczego w sprawach ochrony przeciwpożarowej kierownika (dyrektora, redaktora naczelnego) określonej jednostki organizacyjnej p.j.o. „Polskie Radio i Telewizja”, przedsiębiorstw i jednostek podporządkowanych Komitetowi, zwanego dalej „kierownikiem”.

2. Komisje powołują kierownicy (dyrektorzy, redaktorzy naczelni) w:

- 1) jednostkach organizacyjnych p.j.o. „Polskie Radio i Telewizja” w Warszawie, określonych przez Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpożarowej,
- 2) ośrodkach radiowo-telewizyjnych,
- 3) rozgłośniach radiowych i ośrodkach telewizyjnych,
- 4) przedsiębiorstwach i jednostkach podporządkowanych Komitetowi.

3. W jednostkach wymienionych w ust. 2, działających na jednym terenie albo użytkujących wspólnie obiekty można powołać jedną komisję złożoną z ich przedstawicieli.

4. W skład komisji wchodzi:

- 1) jako przewodniczący — dyrektor, redaktor naczelny lub jego zastępca prowadzący sprawy techniczne,
- 2) jako członkowie:
  - przedstawiciel służby energetycznej,
  - przedstawiciel służby inwestycyjnej,
  - przedstawiciel służby technologicznej,
  - pracownik prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej,
  - przedstawiciel służb programowych,
  - przedstawiciel służby administracyjnej lub administracyjno-technicznej,

- przedstawiciel służby ochrony,
- przedstawiciel służby BHP,
- przedstawiciel związków zawodowych.

Skład komisji może być zwiększony względnie zmieniony, w zależności od charakteru i potrzeb jednostki organizacyjnej.

§ 2.1. Komisja działa w oparciu o roczny plan pracy zatwierdzony przez kierownika (dyrektora, redaktora naczelnego), w którym ustala się terminy oraz przedmiot kontroli i posiedzeń.

2. Posiedzenia komisji powinny odbywać się nie rzadziej, aniżeli 2 razy w roku (w okresie wiosennym i jesiennym). W razie potrzeby kierownik (dyrektor, redaktor naczelny) może zwołać dodatkowe posiedzenie.

3. Do podstawowych zadań komisji należy:

- 1) przeprowadzanie okresowych kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej obiektów, analizowanie wyników tych kontroli oraz przedkładanie kierownikowi (dyrektorowi, redaktorowi naczelnemu) wniosków zmierzających do wyeliminowania występujących nieprawidłowości,
- 2) okresowe dokonywanie kompleksowej oceny stanu ochrony przeciwpożarowej w użytkowanych obiektach oraz przedkładanie kierownikowi (dyrektorowi, redaktorowi naczelnemu) wniosków wypływających z tej oceny,
- 3) opiniowanie wewnętrznych zarządzeń, wytycznych i regulaminów oraz ważniejszych instrukcji z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- 4) opiniowanie pod względem zgodności z obowiązującymi przepisami projektów adaptacji budynków, pomieszczeń, zmiany procesów technologicznych, wprowadzania nowych urządzeń, instalacji i aparatury, przy których może występować zagrożenie pożarowe,

4. Podczas przeprowadzania kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej obiektów komisja powinna sprawdzać w szczególności:

- 1) prawidłowość procesów technologicznych,
- 2) stan i prawidłowość funkcjonowania instalacji i urządzeń technicznych,

- 3) stan i prawidłowość eksploatacji dróg i środków transportu, w tym dróg ewakuacyjnych i pożarowych,
- 4) stan obiektów budowlanych i stopień zagrożenia pożarowego wynikający z warunków budowlanych,
- 5) rozmieszczenie i gospodarkę materiałami palnymi,
- 6) stan urządzeń i sprzętu przeciwpożarowego, środków gaśniczych i alarmowych oraz zaopatrzenia wodnego do celów przeciwpożarowych,
- 7) aktualność wewnętrznych instrukcji i przepisów przeciwpożarowych,
- 8) stan przeszkolenia pracowników w zakresie przeciwpożarowym,
- 9) ogólny stan ładu i porządku w obiektach i na zajmowanych terenach,
- 10) organizację i prawidłowość działania pogotowia przeciwpożarowego oraz znajomość przez pracowników przepisów przeciwpożarowych.
5. Działalność komisji powinna być udokumentowana w postaci protokółów z kontroli i posiedzeń.
6. Protokoły z posiedzeń komisji powinny zawierać wnioski i zalecenia zmierzające do:
- 1) usunięcia zaniedbań, braków i usterek wpływających

- wających na zwiększenie zagrożenia pożarowego,
- 2) zmniejszenia lub usunięcia zagrożeń pożarowych w wyniku przedsięwziąć organizacyjno-technicznych.
7. Obowiązkiem komisji jest stałe sprawdzanie wdrażania jej wniosków określonych do wykonania przez kierownika (dyrektora, redaktora naczelnego).
- § 3. Wszyscy członkowie komisji powinni posiadać odpowiednie przeszkolenie specjalistyczne.
- § 4.1. Pogotowia przeciwpożarowe należy powoływać w pomieszczeniach (zespołach pomieszczeń) i obiektach o dużym zagrożeniu pożarowym, życia osób i mienia.
2. Pogotowia przeciwpożarowe powołuje kierownik (dyrektor, redaktor naczelny) na wniosek komórki organizacyjnej (pracownika) do spraw ochrony przeciwpożarowej.
3. Pogotowia przeciwpożarowe powinny być tworzone spośród pracowników zatrudnionych w danym pomieszczeniu (zespole pomieszczeń) lub obiekcie dla poszczególnych zmian pracy.
4. Celem działania pogotowia jest utrzymanie ochrony przeciwpożarowej na właściwym poziomie oraz gaszenie powstałych pożarów w zarodku i niedopuszczenie do ich rozprzestrzeniania się.
- § 5.1. Ramowy schemat organizacyjny oraz zakres obowiązków pogotowia przeciwpożarowego:

RAMOWY SCHEMAT ORGANIZACYJNY ORAZ ZAKRES OBOWIĄZKÓW
CZŁONKÓW POGOTOWIA PRZECIWOŻAROWEGO

Zmiana Brygada	Funkcja	Obowiązki członków pogotowia	
		w zakresie zapobiegania pożarom	w razie pożaru
1	2	3	4
II, I, IV	Dowódca	Współpracuje z kierownikiem wydziału, działu, cddziału, magazynu, studia itp., w sprawach dotyczących ochrony przeciwpożarowej. Sprawuje nadzór nad przestrzeganiem przepisów, regulaminów i instrukcji przeciwpożarowych oraz stanem sprzętu i urządzeń gaśniczych	Do czasu przybycia jednostek straży pożarnych kieruje akcją ratowniczą
II, I, IV	Z-ca dowódcy	Wspólnie z dowódcą nadzoruje przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych oraz melduje dowódcy o stwierdzonych brakach i zaniedbaniach. Wykonuje inne polecenia dowódcy.	Bierze udział w akcji ratunkowej
II, I, IV	Pomocnik I	Dokonyje kontroli stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń przed ich zamknięciem, pełni posterunki podczas wykonywania prac z otwartym ogniem, sprawdza gotowość podręcznego sprzętu pożarniczego, melduje dowódcy o brakach w zakresie porządkowania terenów przyległych do obiektów. Wykonuje inne polecenia dowódcy.	Bierze udział w akcji ratowniczej
II, I, IV	Pomocnik II	Zapewnia przelotowość wyjść dróg ewakuacyjnych, dostęp do sprzętu i urządzeń gaśniczych oraz wyłączników elektrycznych. Wykonuje inne polecenia dowódcy.	Alarmuje o powstaniu pożaru jednostkę straży pożarnych (określić jaką jednostkę, podać nr telefonu). Z chwilą przybycia straży jest jej pilotem.

Uwaga: Skład ilościowy pogotowia ustala się w zależności od potrzeb lokalnych.

§ 6.1. Członkowie pogotowia przeciwpożarowego powinni odbyć instruktażowe szkolenie przeciw-

pożarowe oraz szkolenie dodatkowe według następującego ramowego programu szkolenia:

PROGRAM SZKOLENIA CZŁONKÓW POGOTOWIA PRZECIWPOŻAROWEGO

Lp.	T e m a t y k a	Ilość godzin	
		wykładów	ćwiczeń
1	2	3	4
1.	Organizacja pogotowia przeciwpożarowego. Zadania i obowiązki dowódcy pogotowia: 1) w zakresie zapobiegania pożarom, 2) w zakresie zwalczania pożarów.	1	—
2.	Zadania i obowiązki członków pogotowia: 2.1. W zakresie zapobiegania pożarom: 1) nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych przez współpracowników, 2) nadzór nad utrzymaniem czystości, ładu i porządku na stanowisku pracy, 3) nadzór nad zachowaniem warunków ewakuacji, dostępu do sprzętu i urządzeń przeciwpożarowych, wyłączników elektrycznych itp. 4) zasady kontroli stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczeń i obiektów po zakończeniu pracy, 5) zasady zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo-niebezpiecznych, szczególnie z otwartym ogniem.	1	—
	2.2. W zakresie alarmowania i gaszenia pożarów: 1) zasady alarmowania straży pożarnej, 2) sposoby gaszenia pożarów, 3) zasady ewakuacji ludzi i mienia, 4) współdziałanie ze strażą pożarną.	1	—
3.	Obsługa sprzętu pożarniczego i ochronnego: 1) rodzaje środków gaśniczych i podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zakres ich stosowania, 2) skuteczność gaśnicza środków gaśniczych na podstawie ćwiczeń, 3) sposoby oznakowania stałych urządzeń gaśniczych i zabezpieczających.	—	2
Razem:		3	2

Załącznik nr 3

WYTYCZNE W SPRAWIE ZASAD, ZAKRESU I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA WEWNĘTRZNYCH KONTROLI STANU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ W JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH P.J.O. „POLSKIE RADIO I TELEWIZJA”, PRZEDSIĘBIORSTWACH I JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH KOMITETOWI DO SPRAW RADIA I TELEWIZJI „POLSKIE RADIO I TELEWIZJA”

§ 1.1. Kontrole stanu ochrony przeciwpożarowej należy przeprowadzać we wszystkich obiektach użytkowanych przez jednostki organizacyjne p.j.o. „Polskie Radio i Telewizja”, przedsiębiorstwach i jednostkach podporządkowanych Komitetowi.

2. Kontrolą należy objąć zarówno budynki, jak i instalacje technologiczne i urządzenia techniczne poza budynkami, składowiska materiałowe, wiaty, drogi itp. znajdujące się na terenie danej jednostki organizacyjnej.

Kontrolą powinny być także objęte obiekty nie leżące na terenie jednostek wymienionych w ust. 1 będące w ich zarządzaniu, jak: hotele pracownicze, przedszkola, ośrodki kolonijne, wczasowe, przychodnie zdrowia itp.

3. Kontrola stanu ochrony przeciwpożarowej polega na przeprowadzeniu wizji lokalnej obiektów, sprawdzeniu zachowania warunków bezpieczeństwa osób i mienia, zbadaniu przestrzegania przepisów przeciwpożarowych, sprawdzeniu dokumentów związanych z zakresem kontroli oraz sporządzaniu protokołu z kontroli.

§ 2.1. Częstotliwość przeprowadzania kontroli powinna być uzależniona od:

1) zagrożenia pożarowego obiektu,

2) znaczenia obiektu w realizacji produkcji radiowo-telewizyjnej,
3) liczby osób zatrudnionych w danym obiekcie,
4) ilości obiektów zgrupowanych na danym terenie.

2. Obiekty o dużym zagrożeniu pożarowym (zaliczone do I, II i III kategorii niebezpieczeństwa pożarowego względnie ZL I kategorii zagrożenia ludzi) powinny być kontrolowane nie rzadziej niż raz na kwartał, natomiast pozostałe obiekty co najmniej raz na pół roku.

§ 3.1. Kontrole, o których mowa w § 1, przeprowadzają pracownicy prowadzący sprawy ochrony przeciwpożarowej w oparciu o roczny plan kontroli stanu ochrony przeciwpożarowej obiektów, zatwierdzony przez kierownika (dyrektora, redaktora naczelnego).

2. Przeprowadzający kontrolę powinien być uprawniony do:

1) żądania informacji i wyjaśnień w zakresie objętym kontrolą od osób zarządzających kontrolowanymi obiektami i pracującymi na ich terenie,
2) wglądu w dokumentację związaną z ochroną przeciwpożarową lub mającą na nią wpływ,

3) wydawania doraźnych poleceń mających na celu usunięcie usterek o charakterze porządkowym.

3. Funkcjonariusze pożarnictwa pełniący służbę w aparacie wykonawczym Komitetu przeprowadzają kontrole na podstawie upoważnień wydawanych przez Głównego Inspektora Ochrony Przeciwpowarowej, natomiast pozostali pracownicy prowadzący sprawy ochrony przeciwpozarowej na podstawie upoważnień wydanych przez kierownika (dyrektora, redaktora naczelnego).

4. Kontrole stanu ochrony przeciwpozarowej należy przeprowadzać w obecności osoby zarządzającej kontrolowanym obiektem lub osoby przez niego upoważnionej. Odmowa udziału w czynnościach kontrolnych nie stanowi przeszkody w ich przeprowadzaniu.

5. Plan kontroli, o którym mowa w ust. 1 powinien być sporządzony i zatwierdzony przed rozpoczęciem roku, którego dotyczy i zawierać następujące dane:

- 1) nazwę obiektu przewidzianego do kontroli,
- 2) planowany termin kontroli,
- 3) osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie kontroli.

6. Po zakończeniu roku kalendarzowego należy sporządzić ocenę realizacji zadań kontrolnych i ich efektywności w terminie do końca stycznia roku następnego.

Ocenę i wynikające z niej wnioski należy przedstawić kierownikowi (dyrektorowi, redaktorowi naczelnemu).

§ 4. Podczas kontroli stanu ochrony przeciwpozarowej należy sprawdzić następujące zagadnienia:

1. Wykonanie zarządzeń i poleceń wydanych w wyniku wcześniejszych kontroli.

2. Stan zabezpieczenia przeciwpozarowego obiektu, a w szczególności:

- 1) warunki budowlane (stopień zapalności elementów budowlanych, odległości między obiektami, podział na strefy pożarowe, wystrój wnętrz itp.) i ewakuacyjne (stan dróg i wyjść ewakuacyjnych),
- 2) stan dojazdów pożarowych do posesji, obiektów, składowisk materiałowych, urządzeń i zbiorników przeciwpozarowych itp.,
- 3) dostęp do budynków, urządzeń i instalacji technologicznych, przeciwpozarowych oraz sprzętu gaśniczego,
- 4) stan instalacji i urządzeń technologicznych, elektrycznych, gazowych, ogrzewczych, mechanicznych, wentylacyjnych, piorunochronnych i uziemiających oraz sposób prowadzenia wymaganej dokumentacji eksploatacyjnej,
- 5) stan techniczny zbiorników z cieczami i gazami palnymi, ich armatury i zabezpieczeń — jeżeli takie znajdują się na terenie kontrolowanym,
- 6) przestrzeganie ustaleń instrukcji technologicznych (w szczególności przy procesach pożarowo-niebezpiecznych), instrukcji obsługi maszyn, aparatury i urządzeń oraz obowiązujących zarządzeń i wymagań przeciwpozarowych,
- 7) prawidłowość składowania i magazynowania

materiałów, urządzeń, wyrobów itp. w zależności od ich własności fizykochemicznych, wartości i zapalności oraz przy uwzględnieniu obowiązującej technologii składowania (magazynowania),

8) gospodarkę odpadami palnymi,

9) porządek w pomieszczeniach produkcyjnych (technologicznych), magazynowych i pomocniczych oraz na terenie posesji,

10) stan urządzeń pożarniczych (gaśniczych, alarmowych, zbiorników przeciwpozarowych, hydrantów itp.) i zabezpieczających,

11) właściwość doboru, rozmieszczenie i stan gotowości podręcznego sprzętu gaśniczego oraz oznakowanie obiektów pożarniczymi tablicami informacyjnymi.

3. Przygotowanie obiektów i terenów do działań operacyjnych straży pożarnych (zaopatrzenie w wodę i inne wymagane środki gaśnicze, system łączności ze strażą pożarną), aktualność dokumentacji operacyjnej (operacyjnych planów obrony przeciwpozarowej, instrukcji alarmowania, planu alarmowania kierownictwa i personelu na wypadek pożaru).

4. Stan przeszkolenia pracowników z zakresu ochrony przeciwpozarowej, a w szczególności:

- 1) znajomość przez pracowników zagrożeń pożarowych występujących na obsługiwanym stanowisku pracy oraz sposobów zapobiegania tym zagrożeniom,
- 2) umiejętność obsługi przez pracowników sprzętu pożarniczego i urządzeń gaśniczych znajdujących się w rejonie stanowiska pracy,
- 3) znajomość przez pracowników zasad postępowania na wypadek powstania pożaru, w tym również sposobu użycia podręcznego sprzętu gaśniczego.

5. Stan realizacji zadań ujętych w planach inwestycji, remontów itp. dla poprawy warunków ochrony przeciwpozarowej w użytkowanych obiektach.

6. Kontrolą powinny być objęte wszystkie lub tylko niektóre z zagadnień wymienionych w ust. 1—5 w zależności od:

- 1) specyfiki kontrolowanego obiektu,
- 2) charakteru kontroli,
- 3) istniejących potrzeb.

§ 5.1. Po dokonaniu wizji lokalnej obiektu i sprawdzeniu odpowiednich dokumentów przeprowadzający kontrolę powinien omówić jej wyniki z zarządzającym obiektem, a następnie sporządzić protokół z kontroli.

2. Protokół może dotyczyć wyników kontroli jednego lub większej ilości obiektów i powinien zawierać następujące dane:

- 1) datę przeprowadzenia kontroli,
- 2) nazwę kontrolowanego obiektu (obiektów),
- 3) nazwisko i stanowisko osoby, która przeprowadziła kontrolę,
- 4) nazwisko i stanowisko zarządzającego obiektem (obiektami),
- 5) zakres kontroli,
- 6) stwierdzone podczas kontroli niedociągnięcia i nieprawidłowości,
- 7) wnioski z kontroli.

3. Protokół z kontroli podpisują: kontrolujący

oraz zarządzający kontrolowanym obiektem lub osoba przez niego upoważniona. W razie odmowy podpisania protokołu prowadzący kontrolę czyni o tym wzmiankę w protokole.

4. Osoba zarządzająca obiektem ma prawo wnieść zastrzeżenia do protokołu, jeżeli nie zgadza się z jego treścią.

5. Egzemplarz protokołu otrzymują:

- 1) kierownik (dyrektor, redaktor naczelny),
- 2) zarządzający kontrolowanym obiektem (np. kierownik zakładu, wydziału, działu itp.),
- 3) jeden egzemplarz pozostaje w aktach przeprowadzającego kontrolę.

6. W razie nie stwierdzenia uchybień w zakresie ochrony przeciwpożarowej w kontrolowanym obiekcie (obiektach) zamiast protokołu sporządza się krótką notatkę z kontroli podając w niej powyższy fakt. Notatkę doręcza się osobom wymienionym w ust. 5 pkt 1 i 3.

§ 6.1. W przypadku stwierdzenia podczas kontroli uchybień w zakresie ochrony przeciwpożarowej kierownik (dyrektor, redaktor naczelny) lub osoba przez niego upoważniona wydaje polecenie pokontrolne w celu wyeliminowania występujących nieprawidłowości.

2. Polecenie pokontrolne przygotowuje osoba, która przeprowadziła kontrolę i przedkłada do podpisu osobom wymienionym w ust. 1.

3. W poleceniu pokontrolnym należy podać:

- 1) numer polecenia i datę wydania,
- 2) okoliczności stwierdzenia nieprawidłowości z zakresu ochrony przeciwpożarowej (np. kontrola stanu ochrony przeciwpożarowej).

.....
 .....
 (nazwy kontrolowanych obiektów)
 przeprowadzona w dniu .....
 przez .....
 (nazwisko i funkcja kontrolującego)

- 3) konkretne zadania do wykonania w celu usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli,
- 4) osoby odpowiedzialne za wykonanie poszczególnych zadań,
- 5) termin wykonania zadania.

4. Egzemplarz polecenia pokontrolnego dostarcza się wszystkim zainteresowanym tj.:

- 1) osobie, która przeprowadziła kontrolę,
- 2) osobom odpowiedzialnym za wykonanie poszczególnych zadań ujętych w poleceniu,

5. Osoby odpowiedzialne za wykonanie polecenia pokontrolnego powinny zawiadomić właściwą komórkę (pracownika) do spraw ochrony przeciwpożarowej o wywiązaniu się z nałożonego zadania. Nie zwalnia to tej komórki (pracownika) od obowiązku sprawdzenia wykonania polecenia pokontrolnego.

6. W przypadku stwierdzenia nie wykonania polecenia pokontrolnego pracownik prowadzący sprawę ochrony przeciwpożarowej powinien złożyć informację o tym fakcie kierownikowi (dyrektorowi, redaktorowi naczelnemu) z wnioskiem o wyegzekwowanie wykonawstwa określonych zadań albo ukarania osób odpowiedzialnych.

21

WYTYCZNE NR 1/86 KOMENDANTA GŁÓWNEGO STRAŻY POŻARNYCH

z dnia 29 lipca 1986 r.

w sprawie organizacji zaplecza technicznego terenowych jednostek ochrony przeciwpożarowej

Na podstawie § 2 pkt 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 października 1975 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Komendanta Głównego Straży Pożarnych (Dz.U. Nr 33, poz. 180) ustala się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w wytycznych mowa jest o terenowych jednostkach ochrony przeciwpożarowej — rozumie się przez to komendy wojewódzkie i rejonowe straży pożarnych oraz terenowe zawodowe i ochotnicze straże pożarne.

§ 2.1. Sieć zaplecza technicznego terenowych jednostek ochrony przeciwpożarowej składa się z:

- 1) przygarażowych stanowisk konserwacyjno-naprawczych w oddziałach zawodowych straży pożarnych (ZSP) oraz ochotniczych strażach pożarnych znajdujących się w miejscowościach będących siedzibą gminnych (miasta-gminy) i miejskich rad narodowych,
- 2) rejonowych punktów obsługi sprzętu w siedzibach komend rejonowych lub zawodowych straży pożarnych,

- 3) wojewódzkich stacji obsługi sprzętu,
- 4) centralnych warsztatów naprawczych samochodów pożarniczych.

2. Zaplecze techniczne terenowych jednostek ochrony przeciwpożarowej zapewnia właściwy stan techniczny eksploatowanych w tych jednostkach:

- 1) pojazdów,
- 2) motopomp, agregatów i narzędzi mechanicznych o napędzie silnikowym, zwanych dalej „urządzeniami”,
- 3) sprzętu: — ochrony dróg oddechowych,
— łączności,
— ratunkowego podlegającego okresowym badaniom wytrzymałościowym

poprzez wykonywanie kontroli technicznej, obsług technicznych i napraw.

3. Organizatorami sieci, o której mowa w ust. 1 są:

- 1) komendy wojewódzkie straże pożarnych — dla terenowych jednostek ochrony przeciwpożarowej,
- 2) Komenda Główna Straży Pożarnych na zasadzie porozumienia z wyspecjalizowanymi zakładami naprawczymi zaplecza publicznego lub branżowego — centralnych warsztatów naprawczych samochodów pożarniczych.
4. Kontrole techniczne, obsługi techniczne i naprawy wykonują:

- 1) w przygarażowych stanowiskach konserwacyjno-naprawczych ochotniczych straży pożarnych — mechanicy konserwatorzy (kierowcy) tych straży,
- 2) w rejonowych punktach obsługi sprzętu i przygarażowych stanowiskach konserwacyjno-naprawczych w oddziałach ZSP — funkcjonariusze pożarnictwa zatrudnieni na stanowiskach kierowców operatorów sprzętu specjalnego, mechaników sprzętu, mechaników-kierowców i kierowców oraz junacy posiadający odpowiednie kwalifikacje techniczne,
- 3) w wojewódzkich stacjach obsługi sprzętu — etatowi pracownicy zaplecza technicznego terenowych jednostek ochrony przeciwpożarowej.

§ 3.1. W skład wojewódzkiej stacji obsługi sprzętu wchodzi warsztaty obsługowo-naprawcze:

- 1) pojazdów i urządzeń,
  - 2) sprzętu ochrony dróg oddechowych,
  - 3) sprzętu łączności,
- oraz stanowiska kontroli sprzętu ratunkowego.

2. Warsztat obsługowo-naprawczy pojazdów i urządzeń, powinien być zlokalizowany w jednym obiekcie na terenie województwa. Dopuszcza się lokalizację tych warsztatów w trzech obiektach dla:

- 1) pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony włącznie,
- 2) pozostałych pojazdów,
- 3) urządzeń.

3. Programy technologiczne oraz wymagania budowlano-techniczne warsztatów obsługowo-naprawczych sprzętu ochrony dróg oddechowych i sprzętu łączności oraz stanowisk kontrolnych sprzętu ratunkowego określają odrębne przepisy.

§ 4. Obiekty zaplecza technicznego terenowych jednostek ochrony przeciwpożarowej:

- 1) powinny odpowiadać typowi i modelowi oraz zasadniczym parametrom budowlano-technicznym i technologicznym określonym w załączniku nr 1 do wytycznych,
- 2) należy wyposażyć w niezbędne informacje techniczne oraz w maszyny, urządzenia warsztatowe, narzędzia i przyrządy kontrolne w asortymencie odpowiadającym ilości i rodzajom obsługiwanego sprzętu, jego konstrukcji, rodzajom wykonywanych usług technicznych i napraw. Ramowy zestaw wyposażenia obsługowo-naprawczego dla warsztatów obsługowo-naprawczych pojazdów i urządzeń oraz rejonowego punktu obsługi sprzętu, określa załącznik nr 2 do wytycznych.

§ 5.1. Zasadnicze funkcje obiektów zaplecza technicznego terenowych jednostek ochrony przeciwpożarowej określa załącznik nr 3 do wytycznych.

2. Szczegółowe zakresy i programy technologiczne dla sieci zaplecza technicznego terenowych jednostek ochrony przeciwpożarowej województwa oraz lokalizację i wyposażenie stanowisk do badań wytrzymałościowych sprzętu ratunkowego określa komendant wojewódzki straży pożarnych.

§ 6. Tracą moc wytyczne nr 3/77 Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 31 grudnia 1977 r. w sprawie stacji obsługi sprzętu pożarniczego.

§ 7. Wytyczne wchodzi w życie z dniem podpisania.

Komendant Główny Straży Pożarnych:
A. Gatlik

Załączniki do wytycznych nr 1/88 Komendanta Głównego Straży Pożarnych z dnia 29 lipca 1986 r. (poz. 21)

Załącznik nr 1

ZASADNICZE PARAMETRY BUDOWLANO-TECHNICZNE I TECHNOLOGICZNE
WARSZTATÓW OBSŁUGOWO-NAPRAWCZYCH POJAZDÓW I URZĄDZEŃ

OKRĘG		WOJEWÓDZTWO											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Lp.		TYP WARSZTATU	ZAŁOŻONA ZMIANOWOŚĆ PRACY WARSZTATU	IŁOŚĆ STANOWISK OBSŁUGOWO NAPRAWCZYCH CAŁOPOJAZDOWYCH	IŁOŚĆ STANOWISK MALARSKICH CAŁOPOJAZDOWYCH	IŁOŚĆ STANOWISK BLACHARSKICH	IŁOŚĆ OGÓLNA STANOWISK CAŁOPOJAZDOWYCH	LICZBA PRACOWNIKÓW BEZPOŚREDNIO PRODUK.	POTRZEBNE ZATRUDN. PRAC. PRODUKCYJNYCH*	POWIERZCHNIA UŻYTKOWA OBIEKTU m ²	POWIERZCHNIA DZIAŁKI (ha)	WSKAZANY MODEL OBIEKTU RYS. Nr (modelowydanie odrębne)
WARSZAWA	1	ST. WARSZAWSKIE	II	1,5	6	2	4	12	38	29	2732	1,2	5,022
	2	SKIERNIEWICKIE	I	1,5	3	—	—	6	18	14	1570	0,7	5,04
	3	SIEDLECKIE	I	1,5	5	—	—	8	28	21	1700	0,7	5,08
	4	RADOMSKIE	I	1,5	4	—	—	7	24	18	2000	0,7	5,06

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Łódzki	5	M. ŁÓDZKIE	II	1,5	4	2	2	11	33	27	2200	1,3	5,015
	6	KONIŃSKIE	I	1,5	3	—	—	6	21	16	1570	0,7	5,04
	7	KALISKIE	I	1,5	4	—	—	7	25	19	2000	0,9	5,06
	8	PIOTRKOWSKIE	I	1,5	5	—	—	8	26	19	1700	0,7	5,08
	9	PŁOCKIE	I	1,5	4	—	—	7	20	14	2000	0,7	5,06
	10	SIERADZKIE	I	1,5	3	—	—	6	21	16	1570	0,7	5,04
	11	WŁOCŁAWSKIE	I	1,5	3	—	—	6	16	12	1570	0,7	5,04
Olsztyński	12	OLSZTYŃSKIE	II	1,5	4	1	1	9	30	23	2200	1,3	5,010
	13	CIECHANOWSKIE	I	1,5	3	—	—	6	18	14	1570	0,7	5,04
	14	OSTROŁĘCKIE	I	1,5	3	—	—	6	18	13	1570	0,7	5,04
Białostocki	15	BIAŁOSTOCKIE	II	1,5	5	1	1	10	31	24	2400	1,0	5,020
	16	SUWAŃSKIE	I	1,5	3	—	—	6	20	15	1570	0,7	5,04
	17	ŁOMŻYŃSKIE	I	1,5	3	—	—	6	13	14	1570	0,7	5,04
Katowicki	18	KATOWICKIE	II	1,5	16	3	2	24	83	62	14392	3,0	5,022
	19	BIELSKIE	I	1,5	7	—	—	10	32	22	2200	1,2	5,012
	20	CZĘSTOCHOWSKIE	I	1,5	5	—	—	8	29	21	1700	0,7	5,08
	21	OPOLSKIE	I	1,5	10	—	—	13	47	33	2900	1,7	5,014
Gdański	44	GDANSKIE	II	1,5	6	1	1	11	36	27	2732	1,2	5,022
	45	ELBLĄSKIE	I	1,5	3	—	—	6	20	15	1570	0,9	5,04
	46	SŁUPSKIE	I	1,5	4	—	—	7	16	12	2000	0,7	5,06
Legnicki	22	LEGNICKIE	II	1,5	4	2	1	10	25	21	2200	1,3	5,018
	23	JELENIÓGÓRSKIE	I	1,5	3	—	—	6	18	13	1570	0,7	5,04
	24	LESZCZYŃSKIE	I	1,0	3	—	—	6	15	12	1570	0,7	5,04
	25	WAŁBRZYSKIE	I	1,5	5	—	—	8	24	17	1700	0,7	5,08
	26	WROCŁAWSKIE	I	1,5	4	—	—	7	24	17	2000	0,7	5,06
	27	ZIELONOGÓRSKIE	I	1,5	4	—	—	7	23	17	2000	0,7	5,06
Krakowski	28	KRAKOWSKIE	II	1,5	6	2	1	12	42	32	2732	1,2	5,022
	29	KIELECKIE	I	1,5	6	—	—	9	35	26	1830	0,8	5,010
	30	TARNOWSKIE	I	1,5	4	—	—	7	23	17	2000	0,7	5,06
	31	NOWOSĄDECKIE	I	1,5	3	—	—	6	20	15	1570	0,7	5,04
Bydgoski	32	BYDGOSKIE	II	1,5	6	2	1	12	39	30	1820	1,2	5,022
	33	POZNAŃSKIE	I	1,5	5	—	—	8	29	21	1700	0,7	5,08
	34	PILSKIE	I	1,5	3	—	—	6	17	13	1570	0,7	5,04
	35	TORUŃSKIE	I	1,5	4	—	—	7	20	15	2000	0,7	5,06
Rzeszowski	36	RZESZOWSKIE	II	1,5	4	2	1	10	30	24	2200	1,3	5,018
	37	KROŚNIENSKIE	I	1,5	4	—	—	7	23	17	2000	0,7	5,06
	38	PRZEMYSKIE	I	1,0	3	—	—	6	14	11	1570	0,7	5,04
	39	ZAMOJSKIE	I	1,5	3	—	—	6	18	14	1570	0,7	5,04
	40	TARNOBRZESKIE	I	1,5	4	—	—	7	25	19	2000	0,7	5,06
Zachodniopomorski	41	SZCZECIŃSKIE	II	1,5	3	1	1	8	25	20	2000	1,0	5,016
	42	KOSZALIŃSKIE	I	1,5	3	—	—	6	19	14	1570	0,7	5,04
	43	GORZOWSKIE	I	1,5	4	—	—	7	22	16	2000	0,7	5,06
Lubelski	47	LUBELSKIE	II	1,5	7	1	1	12	40	31	2430	1,3	5,024
	48	CHEŁMSKIE	I	1,0	3	—	—	6	11	8	1570	0,7	5,04
	49	BIAŁOPODLASKIE	I	1,5	3	—	—	6	15	12	1570	0,7	5,04

UWAGI: 1) modele poszczególnych rodzajów obiektów zaplecza technicznego dla pojazdów i urządzeń w formie odrębnego wydania określa Służba Gospodarki Materiałowo-Technicznej Komendy Głównej Straży Pożarnych, na podstawie „Koncepcji Techniczno-Organizacyjnej Zaplecza Technicznego Straży Pożarnych w Polsce”, opracowanej przez Główne Biuro Studiów i Projektów Zaplecza Technicznego Motoryzacji w Warszawie,

2) parametry budowlano-techniczne i technologiczne uwzględniają ilość sprzętu jaka będzie eksploatowana w województwie (łącznie z zakładowymi strażami pożarnymi) w perspektywie roku 2000,

3) KGSP, CNB OP i szkoły pożarnicze przewidziane są do włączenia w zakres działania WSOS KWSP na terenie których są zlokalizowane,

4) w ekonomicznie uzasadnionych przypadkach, może być zmieniona w ramach okręgu lokalizacja warsztatu obsługowo-naprawczego pojazdów i urządzeń typu II, za zgodą Szefa Służby Gospodarki Materiałowo-Technicznej Komendy Głównej Straży Pożarnych.

* — przy założeniu, że na stanowiskach obsługowo-naprawczych zatrudnieni będą kierowcy doprowadzający sprzęt do warsztatu.

R A M O W Y
ZESTAW WYPOSAŻENIA OBSŁUGOWO-NAPRAWCZEGO

(M — maszyny)

(WP — według potrzeb)

Lp.	Wyszczególnienie	Warsztaty typu I i II	Rejonowy punkt obsługi sprzętu	Normatyw okresów eksploatacji (lat)	Zmiany: podstawa		UWAGI
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Tokarka uniwersalna z wyposażeniem normalnym (M)	2	—	20			
2	Wiertarka słupowa (M)	2-WP	—	20			
3	Wiertarka stołowa (M)	3-WP	1	7			
4	Wiertarka ręczna z napędem elektrycznym (M)	3-WP	2	7			
5	Szlifierka elektryczna stołowa — dwutarczowa (M)	3-WP	1	7			
6	Szlifierka z wałkiem giętkim (M)	1-WP	—	7			
7	Szlifierka do okładzin szczęk hamulcowych (M)	2	—	—			
8	Szlifierka do tarcz hamulcowych (M)	2	—	—			
9	Szlifierka do gniazd zaworowych (M)	3	1	8			
10	Szlifierka do grzybków zaworowych (M)	2	—	10			
11	Docieraczka zaworów z napędem ręcznym	3	—	—			
12	Frezarka do gniazd zaworowych (M)	4	1	—			
13	Wytaczarka do bębnow hamulcowych (M)	2	—	15			
14	Nitownica do okładzin szczęk hamulcowych (M)	1	—	15			
15	Piła ramowa mechaniczna (M)	1	—	15			
16	Prasa (M)	1	—	15			
17	Wyrówniarka do drewna (M)	WP	—	18			
18	Maszyna do szycia (tapicerska-rymarska) (M)	WP	—	—			

DIAGNOSTYKA

19	Zestaw diagnostyczny (M)	2	—	10			
20	Urządzenie-przyrząd do kontroli i ustawiania świateł (M)	2	1	8			
21	Urządzenie optyczne do pomiaru i ustawiania geometrii kół samochodowych (M)	2	—	5			
22	Urządzenie do obciążania samochodów przy pomiarach kątów kół i ustawianiu świateł	1	—	—			
23	Urządzenie rolkowe do kontroli hamulców (M)	2-WP	—	15			
24	Hamownia podwoziowa (M)	1	—	15			
25	Drażek do pomiaru zbieżności kół samochodowych	4	2	—			
26	Opóźnieniomierz bezwładnościowy	WP	WP	—			
27	Analizator spalin (M)	3	WP	5			
28	Urządzenie do atestowania szybkościomierzy i drogomiczy (M)	2	—	8			
29	Sprawdzian luzu mechanizmu kierowniczego	1-WP	1	—			
30	Przyrząd do sprawdzania szczelności łożysk wału korbowego	3	—	—			
31	Próbnik ciśnienia sprężania z zapisem graficznym	WP	WP	—			
32	Wyważarka do kół (M)	2	—	10			
33	Dymomierz (M)	1	—	—			

NAPRAWA UKŁADU ELEKTRYCZNEGO I WSKAŹNIKÓW

34	Stół probierczy do badania prądnic i rozruszników (M)	1	—	15			
35	Przyrząd do badania prądnic prądu zmiennego (M)	2	—	15			
36	Prostownik do szybkiego ładowania akumulatorów (M)	WP	1-WP	5			
37	Prostownik selenowy do normalnego ładowania akumulatorów (M)	WP	WP	5			
38	Wózek z akumulatorami i prostownikiem do uruchamiania silników (M)	2	WP	5			
39	Aparat do sprawdzania i czyszczenia świec zapłonowych	2	1	10			
40	Kaseta do sprawdzania i regulacji ustawiania zapłonu (M)	4	1	10			
41	Woltomierz widelkowy do sprawdzania akumulatorów	WP	2-WP	—			

1	2	3	4	5	6	7	8
42	Kleszcze do czyszczenia gniazd zacisków akumulatorowych	WP	1	—			
43	Przyrząd do wykręcania wkrętów prądnic i rozruszników	WP	1	—			
44	Wózek do przewożenia akumulatorów	WP	1	—			
45	Areometr do pomiaru stężenia elektrolitu	WP	WP	—			
46	Kaseta do sprawdzania urządzeń elektrycznych (M)	WP	1-WP	10			

NAPRAWA UKŁADU ZASILANIA

47	Aparat do pomiaru zużycia paliwa w czasie jazdy (M)	2	1	5			
48	Próbnik podciśnienia w rurze ssącej i ciśnienia pompy paliwowej	2	—	—			

NAPRAWA UKŁADU JEZDNEGO, ZAWIESZENIA I HAMULCOWEGO

49	Urządzenie do sprawdzania amortyzatorów (M)	1	—	12			
50	Ściągacz koła sterowego	WP	—	—			
51	Przyrząd do odpowietrzania hamulców	WP	—	5			
52	Ściągacz piast i bębnow hamulcowych	WP	—	—			

NAPRAWA NADWOZIA, RAMY I CHŁODNICZ

53	Rozpieracz hydrauliczny wraz z kompletem narzędzi blacharskich do naprawy nadwozi (M)	1 (dla typ. II)	—	7			
54	Stół spawalniczy z wyciągiem gazów (M)	1	—	10			
55	Spawarka elektryczna przewoźna (M)	1	1-WP	10			
56	Zestaw spawalniczy przewoźny (wózek, palnik, butle) (M)	1-WP	1-WP	—			
57	Nożyce do cięcia blachy z napędem elektrycznym (M)	1	—	10			
58	Nożyce do blachy dźwigniowe (M)	2	1	10			
59	Zgrzewarka ręczna przenośna (M)	1	—	10			
60	Zasłona przewoźna na kółkach	WP	WP	—			
61	Urządzenie do płukania chłdnic	1	—	—			
62	Urządzenie do sprawdzania chłdnic	1	—	—			

NAPRAWA POWŁOK LAKIERNICZYCH

63	Kabina lakiernicza (tylko dla typu II) (M)	1	—	15			
64	Pistolet do lakierowania	WP	WP	—			
65	Suszarka do lakieru przewoźna (M)	WP	—	10			
66	Polerownica ręczna, napęd pneumatyczny lub elektryczny (M)	WP	—	5			

WYMIANA OLEJÓW I SMARÓW

67	Zestaw smarowniczy (M)	1	—	7			
68	Smarownica przewoźna pneumatyczna (M)	WP	1	7			
69	Smarownica nożna (M)	WP	WP	5			
70	Pompka przebijak do zabezpieczonych sworzni	WP	WP	—			
71	Pompa do przepompowywania olejów	WP	WP	10			
72	Napełniacz oleju przekładniowego (M)	WP	WP	6			
73	Zbiornik na zużyty olej opróżniany pod ciśnieniem (M)	WP	WP	10			
74	Napełniacz oleju silnikowego (M)	WP	WP	6			

MYCIE NADWOZI, PODWOZI ORAZ CZYSZCZENIE WNĘTRZ SAMOCHODÓW
I OBSŁUGA OGUMIENIA

75	Myjnia szczotkowa do mycia nadwozi samochodów osobowych (M)	WP	—	10			
76	Urządzenie do mechanicznego mycia podwozi (M)	WP	—	10			
77	Urządzenie do parowodnego mycia pojazdów pod ciśnieniem (M)	2	1	10			
78	Zwijadło z przewodem giętkim do wody na ciśnienie do 20 atm. (M)	WP	1	—			
79	Zwijadło z przewodem giętkim do wody na ciśnienie do 6 atm. (M)	WP	1	—			

1	2	3	4	5	6	7	8
80	Urządzenie do nakładania powłok antykorozyjnych (M)	WP	WP	10			
81	Pompa wodna wirnikowa	WP	—	10			
82	Wyżymaczka do ścierek z wianenką do ich płukania	WP	—	—			
83	Odkurzacze przemysłowy	WP	1-WP	5			
84	Odkurzacze domowy	WP	1-WP	5			
85	Kolumna powietrza (M)	2	—	5			
86	Urządzenie hydrauliczne do zdejmowania i zakładania opon (M)	2	—	8			
87	Przyrząd pneumatyczny do szybkiego mocowania nakrętek kół	WP	—	10			
88	Sprężarka (M)	WP	1	10			
89	Zwijadło z przewodem giętkim do sprężonego powietrza (M)	WP	WP	—			
90	Aparat ścienny do pompowania opon (M)	WP	1—2 WP	5			
91	Ośłona ochronna do pompowania opon	WP	1	—			

URZĄDZENIA DO MYCIA ZESPOŁÓW, CZĘŚCI

92	Myjnia do mycia części (M)	1	—	10			
93	Wanny do mycia części	1	—	—			

URZĄDZENIA DŹWIGOWE I TRANSPORTOWE

94	Podnośnik hydrauliczny kanałowy zawieszony na brzegach kanału (M)	WP	WP	—			
95	Podnośnik elektr.-mechaniczny czterokolumnowy (M)	WP	WP	15			
96	Podnośnik elektr.-mechaniczny linowy, ramowy (M)	WP	WP	15			
97	Podnośnik hydrauliczno-pneumatyczny jednokolumnowy (M)	WP	—	5			
98	Samochodowy dźwignik obsługowy (M)	WP	WP	5			
99	Samochodowy dźwignik diagnostyczny (M)	WP	—	5			
100	Podnośnik hydrauliczny ramieniowy (M)	1	—	5			
101	Wózek do montażu silnika	WP	WP	10			
102	Wózek podnośnik do zakładania i zdejmowania kół (M)	WP	WP	10			
103	Stojak do naprawy silnika	WP	WP	10			
104	Podest do pracy w górnej części samochodu	WP	—	—			
105	Podstawka nastawna pod samochody osobowe	WP	WP	—			
106	Podstawka nastawna pod samochody ciężarowe	WP	WP	—			
107	Podstawki zabezpieczające podnośnik samochodowy	WP	WP	—			

NAPRAWY KOWALSKIE

108	Palenisko kuźnicze z dmuchawą (M)	1	1-WP	—			
109	Przyrząd do montażu resorów	1	1-WP	—			
110	Przyrząd do zwijania końców piór resorów (tylko dla II typu)	1	—	—			
111	Imadło kowalskie	1	1-WP	—			
112	Kowadło	1	1—2 WP	—			
113	Narzędzia kowalskie	1-WP	1-WP	—			
114	Wanna na olej i wodę	1-WP	—	—			

PRZYRZĄDY POMIAROWE

115	Przyrządy pomiarowe specjalne	WP	WP	—			
116	Przyrządy pomiarowe normalne	WP	WP	—			

NARZĘDZIA

117	Narzędzia specjalne wg marek i typów pojazdów	WP	WP	—			
118	Narzędzia normalne	WP	WP	—			

Uwagi: 1) narzędzia i urządzenia dla których nie określono normy okresu eksploatacji, użytkuje się do momentu zużycia.
2) Sprzęt obsługowo-naprawczy, może być uznany za zbędny:
a — z przyczyn technicznych i wycofany z eksploatacji, jeżeli osiągnął ustalony normatyw okresu eksploatacji i stopień jego zużycia wynosi co najmniej 50%, lub nie osiągnął ustalonego normatywu okresu eksploatacji, a na skutek wyjątkowo intensywnej eksploatacji stopień jego zużycia wynosi co najmniej 80%,
b — wymagający naprawy, której wykonanie nie jest możliwe z braku możliwości uzyskania części zamiennych lub z powodu braku wykonawcy.

ZASADNICZE FUNKCJE OBIEKTÓW ZAPLECZA TECHNICZNEGO TERENOWYCH JEDNOSTEK OCHRONY PRZECIWOPOŻAROWEJ

Rodzaj obiektu	Rodzaj sprzętu	Zakres obsługi	Zakres prac obsługowo-naprawczych	U w a g i
1	2	3	4	5
— przygarazowe stanowisko konserwacyjno-naprawcze, — rejonowy punkt obsługi sprzętu,	pojazdy	1. Obsługi codzienne 2. Obsługi OT-1 3. Obsługi sezonowe 4. Proste naprawy eksploatacyjne metodami wymiany części	1. Mycie pojazdów, agregatów, zespołów i części. Ciepła i zimna woda 2. Przegląd pojazdów z możliwością wymont. zespołów i części 3. Ładowanie akumulatorów 4. Uzupełnianie paliwa 5. Uzupełnianie płynów eksploatacyjnych, olejów i smarów 6. Wymiana uszkodzonych kół 7. Drobne prace malarzkie ręczne — lakierami schnącymi na zimno 8. Drobne prace spawalnictwa 9. Prace ślusarskie 10. Magazynowanie paliw, olejów, smarów, płynów eksploatacyjnych i części zamiennych w ilościach odpowiednich dla zakresu usług	
	motopompy	1. Obsługi codzienne 2. Obsługi techniczne OT-1 3. Obsługi sezonowe 4. Obsługi techniczne OT-2 5. Naprawy proste i średnie metodami wymiany części i zesp.		
	agregaty	1. Obsługi codzienne 2. Obsługi techniczne I 3. Obsługi sezonowe (bez prac lakiern.) 4. Proste naprawy eksploatacyjne metodami wymiany części i zespołów		
	Sprzęt łączności	1. Obsługi codzienne		
	Aparaty oddechowe	1. Obsługi codzienne 2. Obsługi konserwacyj.		
	Narzędzia zmechanizowane	1. Obsługi codzienne 2. Obsługi konserwac. 3. Naprawy metodami wymiany zespołów i części		
Warsztat ruchomy komendy wojewódzkiej i komendy rejonowej lub ZSP	Pojazdy samochodowe Agregaty Motopompy	1. Obsługi doraźne sprzętu w czasie akcji 2. Kontrole i obsługi proste sprzętu w jednostkach straży w terenie	1. Prace ślusarskie 2. Cięcie i spawanie 3. Holowanie uszkodzonych pojazdów 4. Pomiar kontrolne 5. Wymiana uszkodzonych zespołów z wyłączeniem głównych 6. Zapas podzespołów i części zamiennych 7. Komplet narzędzi monterskich uniwersalnych i specjalnych	
Wojewódzka Stacja Obsługi Warsztat obsługowo-naprawczy pojazdów i urządzeń typ 1	Samochody osobowe	1. Naprawy proste i bieżące metodami wymiany części i zesp. 2. Przeglądy rejestracyjne oraz OT-2 i 3 3. Zabezpieczenie antykorozyjne	1. Mycie nadwozia i podwozia pojazdów oraz zespołów 2. Diagnostyka całopojazdowa 3. Smarowanie i wymiana oleju 4. Uzupełnianie płynów eksploatacyjnych 5. Sprawdzanie, regulacja i naprawa wyposażenia elektrycznego 6. Prace przeglądowo-kontrolne i obsługowe 7. Wymiana podzespołów i zespołów 8. Prace blacharskie i spawalnictwa o mniejszym zakresie 9. Sprawdzenie i regulacja elementów układu zasilania 10. Obróbka mechaniczna w ograniczonym zakresie 11. Mycie części 12. Demontaż i montaż zespołów	
	Sprzęt na podwoziach samochodów ciężarowych i dostawczych	1. Obsługi techniczne OT-2 i OT-3 2. Naprawy bieżące samoch. metodami wymiany części i zesp. 3. Naprawy bieżące zespołów 4. Drobne prace blacharsko-spawalnictwa 5. Przeglądy rejestracyjne 6. Smarowanie i wymiana olejów 7. Wojewódzki magazyn części i zesp.		
	Sprzęt łączności	1. Obsługi techniczne i konserwacyjne 2. Naprawy bieżące 3. Instalowanie sprzętu łączności w pojazdach 4. Adaptacja i modernizacja systemów łączności		

1	2	3	4	5
Wojewódzka Stacja Obsługi Sprzętu Warsztat obsługowo-naprawczy pojazdów i urządzeń — typ II	Sprzęt ochrony dróg oddechowych	1. Kontrola, ładowanie i naprawy metodami wymiany części 2. Kontrola okresowa 3. Wojewódzki magazyn zespołów i części zamiennych	13. Magazyn zespołów i części 14. Prace stolarskie w ograniczonym zakresie 15. Ładowanie i konserwacja akumulatorów 16. Demontaż kół jezdnych oraz kontrola i wymiana ogumienia 17. Kontrola i naprawa osprzętu hydraulicznego i pneumatycznego 18. Prace radiomonterskie 19. Magazynowanie urządzeń łączności, zespołów i części zamiennych 20. Konserwacja i naprawa urządzeń łączności w miejscu zainstalowania	Stacja podlega Komendzie Wojewódzkiej Straży Pożarnej, na terenie której jest zlokalizowana i świadczy usługi dla jednostek ochrony przeciwpożarowej sąsiednich województw. Jest to forma przyszłościowa, możliwa do zastosowania po uzyskaniu odpowiednich obiektów zaplecza technicznego i ustaleniu form odpłatności za wykonane usługi i zużyte części.
	Motopompy	1. Naprawy bieżące motopomp, ich zespołów metodami wymiany części 2. Obsługi i naprawy gwarancyjne 3. Wojewódzki magazyn zespołów i części		
	Agregaty	1. Naprawy bieżące metodą wymiany części 2. Wojewódzki magazyn zespołów i części zamiennych		
	Narzędzia zmechanizowane	1. Naprawy bieżące metodą wymiany części 2. Wojewódzki magazyn zespołów i części zamiennych		
	Samochody osobowe	Jak dla „warsztatu” typ I oraz:	Jak dla „warsztatu” typ I oraz: 1. Wymontowanie i naprawa zbiorników wodnych 2. Poszerzone naprawy blacharsko-spawalnictwa 3. Zaprawki lakiernicze i konserwacja podwozia i nadwozia 4. Przeglądy i naprawy gwarancyjne	
Motopompy	Jak dla stacji wojewódzkich typ I oraz: 1. Przeglądy i naprawy gwarancyjne 2. Naprawy obłachowań i lakiernicze			
Agregaty	Jak dla stacji wojewódzkich typ I oraz: 1. Przeglądy i naprawy gwarancyjne 2. Naprawy obłachowań i lakiernicze			
Narzędzia zmechanizowane	Jak dla stacji wojewódzkich typ I.			

AWIZA

ogłoszone zostały:

USTAWY:

z dnia 22 maja 1986 r. o zasadach udziału młodzieży w życiu państwowym, społecznym, gospodarczym i kulturalnym kraju (Dz.U. Nr 21, poz. 108),

z dnia 17 lipca 1986 r. o szczególnym postępowaniu wobec sprawców niektórych przestępstw (Dz.U. Nr 25, poz. 126).

ROZPORZĄDZENIA RADY MINISTRÓW:

z dnia 10 marca 1986 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad i wysokości opodatkowania

podatkiem dochodowym organizacji politycznych, społecznych i zawodowych (Dz.U. Nr 11, poz. 62), z dnia 28 marca 1986 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie stosowania odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny budżetowej (Dz.U. Nr 11, poz. 64),

z dnia 17 maja 1986 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad wynagradzania pracowników urzędów państwowych (Dz.U. Nr 21, poz. 110),

z dnia 17 maja 1986 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych zasad udzielania kredytów na zagospodarowanie dla młodych małżeństw i osób samotnie wychowujących dzieci oraz pomocy w spłacie tych kredytów (Dz.U. Nr 21, poz. 111),

ROZPORZĄDZENIA:

Ministra Łączności z dnia 21 marca 1986 r. w sprawie wykonania umów o świadczenie usług pocztowych i telekomunikacyjnych o charakterze powszechnym oraz trybu postępowania reklamacyjnego (Dz.U. Nr 11, poz. 67),

Ministra Łączności z dnia 20 marca 1986 r. w sprawie zezwoleń na zakładanie i używanie urządzeń megafonowych w miejscach publicznych (Dz.U. Nr 13, poz. 77),

Ministra Łączności z dnia 16 czerwca 1986 r. w sprawie zakładania i używania przewodowych sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. Nr 25, poz. 122),
Ministra Łączności z dnia 27 czerwca 1986 r. w sprawie opłat za używanie radiowych urządzeń nadawczych, nadawczo-odbiorczych i odbiorczych oraz wysokości kar za zwłokę w uiszczaniu opłat (Dz.U. Nr 28, poz. 137).

OBWIESZCZENIA:

Ministra Pracy, Płac i Spraw Socjalnych z dnia 23 kwietnia 1986 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 1974 r. w sprawie niektórych praw i obowiązków skierowanych do pracy za granicą w celu realizacji budownictwa eksportowego i usług związanych z eksportem (Dz.U. Nr 19, poz. 101),

Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 21 marca 1986 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu uchwały nr 108 Rady Ministrów z dnia 3 listopada 1980 r. w sprawie zasad zaliczania w jednostkach gospodarki społecznej środków pracy oraz innych przedmiotów i urządzeń długotrwałego użytkowania do środków trwałych (Mon.Pol. Nr 11, poz. 77),

Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 lutego 1986 r. w sprawie wykazu obowiązków sprawozdawczych ustalonych przez Główny Urząd Statystyczny (Mon.Pol. Nr 16, poz. 104),

Prezesa Państwowego Zakładu Ubezpieczeń z dnia 26 czerwca 1986 r. w sprawie ogłoszenia zmian w ogólnych warunkach grupowego ubezpieczenia rodzinnego na życie (Mon.Pol. Nr 18, poz. 134).

UCHWAŁY:

Sejmu PRL z dnia 18 czerwca 1986 r. w sprawie zwalczania zjawisk patologii społecznej i umacniania zdrowia moralnego społeczeństwa (Mon. Pol. Nr 18, poz. 118),

Nr 66 Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 1986 r. zmieniająca uchwałę w sprawie podnoszenia kwalifikacji pracowników uspołecznionych zakładów pracy oraz świadczeń przysługujących tym pracownikom (Mon.Pol. Nr 13, poz. 89),

Nr 74 Rady Ministrów z dnia 19 maja 1986 r. zmieniająca uchwałę w sprawie umów sprzedaży oraz umów dostawy między jednostkami gospodarki uspołecznionej (Mon.Pol. Nr 15, poz. 99),

Nr 75 Rady Ministrów z dnia 19 maja 1986 r.

w sprawie najniższych wynagrodzeń pracowników zatrudnionych w uspołecznionych zakładach pracy (Mon.Pol. Nr 18, poz. 119),

Nr 104 Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1986 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zasad wynagradzania pracowników zatrudnionych w organizacjach społecznych (Mon.Pol. Nr 19, poz. 138),

Nr 106 Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1986 r. zmieniająca uchwałę w sprawie świadczeń dla pracowników czasowo przeniesionych oraz uchwałę w sprawie świadczeń przysługujących pracownikom urzędów państwowych przeniesionych do pracy w innej miejscowości (Mon.Pol. Nr 19, poz. 139).

ZARZĄDZENIA:

Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 marca 1986 r. zmieniające zarządzenie w sprawie określenia wysokości i zasad przyznawania ekwiwalentu pieniężnego funkcjonariuszom pożarnictwa, którzy w miejscu pełnienia służby nie otrzymali mieszkania (Mon.Pol. Nr 9, poz. 63),

Ministra Budownictwa, Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej z dnia 25 marca 1986 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania przetargów na wykonanie inwestycji, robót i remontów budowlanych (Mon.Pol. Nr 11, poz. 72),

Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 kwietnia 1986 r. zmieniające zarządzenie w sprawie zasad pełnienia służby przez funkcjonariuszy pożarnictwa (Mon.Pol. Nr 12, poz. 84),

Ministra — Kierownika Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń z dnia 31 stycznia 1986 r. w sprawie zasad obliczania efektów stanowiących podstawę do ustalania wysokości wynagrodzeń za pracownicze projekty wynalazcze (Mon.Pol. Nr 12, poz. 87),

Ministra Finansów z dnia 6 czerwca 1986 r. zmieniające zarządzenie w sprawie udokumentowania operacji kasowych jednostek gospodarki uspołecznionej (Mon.Pol. Nr 17, poz. 107),

Ministra Budownictwa, Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej z dnia 20 czerwca 1986 r. w sprawie ogólnych warunków umów o wykonanie robót geodezyjnych i kartograficznych między jednostkami gospodarki uspołecznionej (Mon.Pol. Nr 19, poz. 141),

Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług z dnia 30 czerwca 1986 r. w sprawie określenia rodzajów działalności gospodarczej, które mogą być wykonywane przez organizacje społeczne bez zezwolenia (Mon.Pol. Nr 20, poz. 147),

Ministra Łączności z dnia 25 czerwca 1986 r. w sprawie usług świadczonych przez państwową jednostkę organizacyjną „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, za które opłaty uiszczane są znaczkami pocztowymi (Mon.Pol. Nr 20, poz. 148),

Prezesa Narodowego Banku Polskiego z dnia 23 czerwca 1986 r. zmieniające zarządzenie w sprawie kredytów na zagospodarowanie udziela-

nych młodym małżeństwom i osobom samotnie wychowującym dzieci (Mon.Pol. Nr 22, poz. 166).

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH:

Nr 11 z dnia 4 marca 1986 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu spraw wewnętrznych (Dz.Urz. MSW Nr 2, poz. 6).

ZARZĄDZENIA MINISTRA PRACY, PŁAC I SPRAW SOCJALNYCH:

Nr 10 z dnia 10 marca 1986 r. zmieniające zarządzenie w sprawie wzoru umowy o stypendium fundowane oraz umowy przedwstępnej (Dz.Urz. MPPISS Nr 3, poz. 6).

Nr 12 z dnia 14 marca 1986 r. zmieniające zarządzenie w sprawie dodatku za znajomość języków obcych (Dz.Urz. MPPISS Nr 3, poz. 7).

SPROSTOWANIE

W Dzienniku Zarządzeń i Rozkazów Komendy Głównej Straży Pożarnych z 1985 r. Nr 1—2, poz. 1 na stronie 10 pominięto część treści § 31, ust. 1 załącznika nr 2 do zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 1 października 1984 r. w sprawie nadania statutu Zarządowi Ochotniczych Straży Pożarnych, ustalenia wzorcowych statutów ochotniczych straży pożarnych oraz zasad prowadzenia rejestru tych straży (Mon.Pol. Nr 24, poz. 166). § 31 ust. 1 załącznika nr 2 powinien brzmieć:

„§ 31.1. Rozwiązanie OSP może nastąpić w drodze uchwały walnego zebrania, zatwierdzonej przez zarząd gminny Związku, lub na mocy uchwały zarządu gminnego Związku, zatwierdzonej przez zarząd wojewódzki Związku.”

U W A G A!

**DZIENNIK ZARZĄDZEŃ I ROZKAZÓW
KOMENDY GŁÓWNEJ STRAŻY POŻARNYCH**

od dnia 1986.07.01 zmienił cenę

Obecna cena egzemplarza wynosi zł: 50.—